

NDP

SLOGINE NOVICE

POMLAD/POLETJE 2024

3

Slogina potujoča
trgovina

4-5

Spoznajmo jih ...
Meninc,
Kmetija Pr` Krč

16-17

Lepo je biti
Zadružnik ...
Kmetija Mastnak

18-20

Uporaba pripravkov
Biofor System
v koruzi

22-24

Širokolistni
pleveli

32

Načrtovanje
zelenjavnega vrta

34-35

Žepni vrtnarski
pomočnik

POLONCA

Ponos slovenske zemlje in sonca.

SLOGINA Špajza

Slogin vrt

VSE ZA VRTIČKARJE IN KMETOVALCE

SLOGINA Cvetličarna

Naslov publikacije: Slogine novice

Leto natisa in izida izdaje: april 2024

Založnik, avtor in nosilec avtorskih pravic:

KGZ SLOGA Kranj, z.o.o., Šuceva 27, 4000 Kranj

Odgovorni urednik: Martin Bohl

Uredniški odbor: Ana Šifrer, Marjeta Rakovec

Oblikovanje, prelom in tisk: Jan Kenda,

(PNV, produkcija novih vizij d.o.o.)

Lektoriranje: LEKTORIRANJE ČUK, Mija Čuk, s. p.,

KGZ SLOGA Kranj, z.o.o.

Trženje oglasnega prostora:

Zala Hašaj

E-pošta: zala.hasaj@sloga.si

Tel.: 04/ 20 14 921

Odgovorne osebe:

Kmetijstvo: Ana Šifrer

Zaščita rastlin in Slogina špajza: Anže Sever

Slogin vrt in cvetličarna: Anže Sever

Trženje kmetijskih pridelkov: Marija Mehle

Slogina spletna trgovina: Zala Hašaj

Naklada: 6000 izvodov

Maloprodajna cena publikacije: 0 EUR

ISSN številka: ISSN 2784-4358

Zadružno glasilo Slogine novice je prvič izšlo avgusta leta 2015.

Glasilo izhaja praviloma trikrat letno (marca, avgusta in decembra).

Določeni prispevki, ki niso podpisani s strani izdajatelja, niso uradno stališče izdajatelja.

Prispevke in fotografije za morebitno objavo v zadružnem glasilu pošljite po e-pošti na naslov info@sloga.si s pripisom za Slogine novice.

Slogine novice so dostopne tudi na internetni strani www.sloga.si.

Za morebitne napake pri oblikovanju in tisku se vam že vnaprej opravičujemo.

KONTAKTI ZA
SVETOVANJE
IN ODKUPE

NAGOVOR PREDSEDNIKA

Spoštovani zadržniki, sodelavci in poslovni partnerji,

narava se že prebuja in kmetovalci pa tudi vrtničarji imamo že veliko spomladanskih opravil. Za to sezono smo se dobro pripravili in imamo v naših trgovinah bogato ponudbo in veliko izbiro semen, sadik, gnojil in ostalega repromateriala. Ponudba semenskega krompirja je bila to sezono omejena. Nekaterih sort na trgu sploh ni bilo, kalibraža je bila prav tako omejena. Kmetovalce smo obveščali o teh težavah in jim priporočali čimprejšnji nakup, tako da je večina dobila željeni semenski krompir.

Cene gnojil so letos nižje kot preteklo sezono, a je veliko partnerjev odlašalo z nakupom do spomladi. Imeli smo nekaj težav z dostavo, ker nekaterih mešanic ni bilo na zalogi niti pri proizvajalcih.

To zimo so bili po celi Evropi protesti kmetov zaradi težkih razmer za kmetovanje, nekontroliranega uvoza žit iz Ukrajine in »zelene politike«, ki kmetovalcem nalaga veliko omejitev, obveznosti ter nizkih cen naših pridelkov in proizvodov.

V Sloveniji so bili protesti kmetovalcev že lansko leto, ko je več kot 1000 traktorjev z vožnjo po Ljubljani in mimo parlamenta zahtevalo izboljšanje razmer v kmetijstvu. Po celoletnih pogajanjih, ko smo ostali tudi brez kmetijske ministrice, ni bilo napredka, zato so kmetje po celi Sloveniji v februarju letos na protestih v več mestih zahtevali izboljšanje razmer. Tako smo v Kranju izpeljali protest 14. in 22. februarja, ko smo delili tudi nekaj kmetijskih pridelkov in seznanjali ljudi z našimi težavami. V marcu so naši pogajalci spet sedli za mizo s predstavniki kmetijskega ministrstva in vlade. Nekatere naše zahteve so bile sicer izpolnjene, a to je še vedno premalo. Kmetje v Sloveniji se pripravljajo na nove proteste, če napredka ne bo, saj so pogoji za kmetovanje še vedno zelo slabi.

Zadruga je v teh težkih časih vezni člen in opora za naše kmetovalce. Z združevanjem količine naših pridelkov in proizvodov imamo večjo moč pri prodaji našim kupcem in trgovskim verigam. Naša zadruga je prepoznavna tudi s svojo blagovno znamko Polonca, ki predstavlja kakovost in domače, lokalno, slovensko poreklo.

Z našimi dobavitelji organiziramo srečanja in izobraževanja ter predstavitve novosti za kmetovalce.

Z dobrim delom naših sodelavcev in zaposlenih, s prijaznostjo, s široko ponudbo sodelujemo še naprej in razvijamo kmetijstvo, saj brez kmeta ni hrane in samooskrbe.

Janez Porenta,
predsednik zadruge

SLOGA
Kmetijsko gozdarstva zadruga z.o.o.

SLOGINA POTUJOČA TRGOVINA

Slogina potujoča trgovina je pravo doživetje za vse ljubitelje domačih dobrot in unikatnih izdelkov. Mobilna različica priljubljene Slogine špajze, potujoča trgovina, prinaša pestro izbiro izdelkov v bližino vrat vašega doma ali kraja, kjer se nahajate. Vsak teden potuje po različnih krajih po Gorenjskem, sledi pa ustaljenemu urniku:

Ponedeljek	Kranj–Bled–Bohinj–Kranj
Torek	Kranj–Podnart–Begunje–Podljubelj–Goriče–Kranj
Sreda	Kranj–Stražišče–Škofja Loka–Preddvor
Četrtek	Kranj–Škofja Loka–Železniki–Kranj
Petek	Kranj–Mestna tržnica Kranj–Kranj
Sobota	Kranj–Mestna tržnica Kranj (Glavni trg)–Kranj

V ponudbi Slogine potujoče trgovine boste našli vse, kar vas razvaja in osrečuje – od tradicionalnih domačih dobrot, kot so marmelade, med, suhomesnati izdelki, do okusnih jogurtov, svežega sadja in zelenjave ter drugih izdelkov lokalnih kmetij in obrtnikov. Poleg tega pa lahko pri prodajalki naročite tudi druge artikle iz našega vrtnega centra, ki jih želite imeti na voljo. Različne izdelke lahko vnaprej naročite pri naši prodajalki (031 216 269) in se z njo dogovorite, kje boste izdelke prevzeli. Omogočamo pa tudi prevzem izdelkov, naročenih prek naše spletne trgovine – pri naročilu izberete »osebni prevzem« in v sporočilo napišete, v katerem kraju želite prevzeti naročilo v mobilni trgovini.

Slogina potujoča trgovina omogoča enostaven dostop do najboljših lokalnih izdelkov, ohranja pa tudi povezanost med podeželskimi skupnostmi, saj vsak teden prinaša svojo ponudbo v različne kraje, kjer se ljudje lahko srečate, poklepetate in uživate v domačih izdelkih. Slogina potujoča trgovina je tako več kot le prodajno mesto – je simbol lokalne povezanosti in skupnosti ter odlična priložnost za podporo lokalnim pridelovalcem in obrtnikom.

Zala Hašaj, marketing

MENIN'C

(Češnjice v Tuhinju)

INFOGRAM

Vrste piva:

- Zimski ALE
- Svetlo pivo s svežim hmeljem
- Svetlo pivo
- Rdeče pivo
- Temno pivo
- Pšenično pivo
- Gozdni mož

72 sadik hmelja sort Aurora in Celeia.

8000 do 9000 litrov piva letno.

Certifikat kakovosti Srce Slovenije 2023 za:

- Svetlo pivo
- Pšenično pivo
- Gozdni mož
- Rdeče pivo
- Temno pivo

SLOGINA
Špajza

Na poljedelsko in živinorejsko usmerjeni kmetiji z nekaj gozda s skoraj 90-letno tradicijo živi že tretja generacija. Ker je bila premajhna za samooskrbo, se je pojavila želja po varjenju piva in lastni mali butični pivovarni. Tako pivovarna Menin'c že osmo leto proizvaja pivo.

Ves hmelj za lastne potrebe pridelajo sami na svojih poljih brez uporabe fitofarmaceutskih sredstev. Hmelj ročno obirajo konec avgusta oz. v začetku septembra, sledi sušenje, za tem pa pakiranje hmelja v manjše pakete, ki jih potem zamrznejo, dokler ne pridejo na vrsto za kuho Meninca. Na ta način poskrbijo za ohranitev arom in spojin, ki nastanejo zaradi skrbne nege hmelja. Pri pivu je pomembna tudi voda, ki je pod Menino zelo obogatena. Aromo pa poleg hmelja dopolnjujejo še postopki varjenja, fermentacije in zorenja piva. Proizvajajo ALE piva. Posebnosti sta Sveže hmeljeno svetlo pivo, ki ga zvarijo jeseni po obiranju hmelja in Zimski ALE, ki mu dodajo cimet, ingver, janež in muškati orešček.

Vso proizvodnjo in prodajo piva Frenk in partnerka izpeljeta sama. Kjer je potrebno, na pomoč priskočita sin in hčer. Želijo proizvesti čim bolj kakovostna piva. Da jim je kakovost bolj pomembna od količine, se lahko prepričate na degustacijah v za to namenjenem prostoru. V njem želijo ljudem predstaviti razlike craft piv. Stremijo k temu, da so njihova piva v ponudbi tam, kjer se ceni naravno, domače pridelano, kjer s pozitivno energijo zaposlenih pripomorejo k dobri promociji in

prodaji izdelkov, ozaveščanju in predstavitvi piv. Zato vabljeni v Slogo Kranj, kjer so vam na voljo tudi nosilke Menin'c z različnimi vrstami piv, ki so lahko tudi odlično darilo.

Anže Sever, namestnik vodje poslovalnice

KMETIJA POD STORŽIČEM PR'KRČ

(Bašelj)

INFOGRAM

20 ha obdelovalnih površin
35 ha gozda

15 krav molznic
30 mladih živali
180 kokoši nesnic

Izdelki iz surovega mleka:

- skuta,
- maslo,
- kislá smetana.

Iz pasteriziranega mleka:

- jogurt,
- grški jogurt,
- skyr,
- lahka skuta,
- sir za žar,
- poltrdi sir Voranc.

Začetki kmetije Markičevih segajo v leto 1890. Še do okrog leta 1970 sta delovala mlin in žaga. Ukvarjali so se tudi z žganjekuho, pridelavo zelenjave, iz mleka pa so že takrat izdelovali maslo. Izdelke so prodajali na tržnici. Kasneje so se povsem usmerili v prirejo mleka.

Pred približno desetimi leti je Andreja pričela obiskovati tečaje iz predelave mleka. Kot prvi so v domači kuhinji nastali tekoči jogurt, nato sir za žar in skuta. Epidemija covid-19 je povečala povpraševanje, zato so proizvodnjo pred dvema letoma preselili v domačo sirarno in povečali število izdelkov. To so kislá smetana, maslo, skyr in poltrdi sir Voranc, s katerim se najraje pohvalijo.

Svoje izdelke prodajajo na dveh prodajnih avtomatih, v KVC Sloga Kranj, v šoli v Preddvoru, občasno pa v okviru projekta Diši po domačem tudi na tržnici v BTC-ju v Ljubljani. Za svoje izdelke so na Dobrotah slovenskih kmetij prejeli zlata priznanja za skyr vanilija, skuto, maslo, grški tip jogurta in znak kakovosti za sir za žar z okusom drobnjaka.

V prihodnosti želijo ohraniti dejavnost in kakovost izdelkov ter navdušiti mlajšo generacijo za delo z živalmi, z naravo in kmetijo. Stranke, ki se vračajo, so dokaz in potrditev, da dobro delajo, in s tem je njihov trud poplačan. Radi prisluhnejo željam in predlogom strank, saj na ta način pridejo do novih in še boljših izdelkov. »Ponosni in hvaležni smo, da lahko sodelujemo s Slogo, saj je sodelovanje redno

in korektno, z veseljem sprejemajo novosti in so odprti za predloge,« za konec doda Andreja.

Anže Sever, namestnik vodje poslovalnice

OD PRAV POSEBNEGA SADJA DO KRUHA Z DROŽMI

Police Slogine špajze so vse bolj založene z izdelki, ki jih na domačijah skrbno pridelajo slovenski kmetovalci in ostali lokalni proizvajalci. Predstavljamo vam dve novosti, ki sta v zadnjem času postali pravi hit naše trgovine: ena prihaja izpod mogočnega Storžiča, druga pa je iz Dežele kruha.

Sadjarstvo, ki ga v vasi Čadovlje pod Storžičem vodi družina Markuta, je pestri ponudbi te dni dodalo še liofilizirano sadje in zelenjavo.

Liofilizirano sadje in zelenjava

»Liofilizacija je sušenje z zamrzovanjem, za tak način predelave pa sem se odločil, ker sem hotel predelati čim več našega, domačega sadja in povečati ponudbo izdelkov z naše kmetije, ki segajo od svežih in sušenih jabolk prek sokov, sirupov, kisov, marmelad in še kaj bi se našlo. Liofilizacija nam omogoča, da iz sadja izločimo vodo, obdržimo pa vitamine in okus,« je pojasnil mladi Andraž Markuta, ki od staršev počasi že prevzema sadjarsko kmetijo.

»Na naši kmetiji imamo poleg jabolk in hrušk in ostalih sadnih dreves tudi več vrst jagodičevja – vse našteto lahko liofiliziramo. S tem postopkom predelamo tudi zelenjavo, ki jo kupujemo pri lokalnih pridelovalcih, medtem ko tisto sadje, ki pri nas ne uspeva, kupimo,« je pojasnil Andraž Markuta in dodal, da nameravajo kaj kmalu pognati še mlin za mletje liofiliziranih izdelkov v prah – ta se v slaščičarstvu uporablja za sadne kreme: »Moja ideja je tudi, da bi pripravili še liofiliziran jogurt z dodatkom sadja, zato bomo v bližnji prihodnosti poskusili narediti še jogurtove kroglice, dopolnjene z različnimi sadnimi okusi.«

Dišeče dobrote iz Dežele kruha

Iz dežele sadja pod Storžičem se pomaknimo še v butično pekarno Dežela kruha, ki jo v Smlledniku vodi vsestranski Miro Rismondo. »V Slogino špajzo ob ponedeljkih in četrtek dostavljamo različne vrste sveže pečenih izdelkov z drožmi. Tu so pšenični, koruzni, ajdov in masleni kruh, oljčni brioš, črni kruh iz ekološke pšenične moke, kot tudi maslene žemlje in sirove pletenice,« je širok izbor dišečih izdelkov orisal Miro Rismondo, ki je po poklicu kuhar, poleg kruha z drožmi pa z največjim veseljem ustvarja tudi ledene in lesene skulpture.

Lenart Žagar Vidmar

Recept JEŠPRENJ

Prihaja že pomlad, vmes pa vseeno zaide kak hladen deževen dan, ko ti zadiši bolj zimska hrana. Ampak, roko na srce: ješprenj je ena tistih jedi, ki jih lahko kuhamo vse leto. Zakaj? Ker je priprava tako zelo enostavna in ker z malo truda ustvarimo odlično, domačo okus!

Čisto vse sestavine za to enolončnico najdemo v Slogini špajzi (Šuceva 27, Kranj), kjer je na policah, poleg ostalih izdelkov slovenskega porekla, še rastoča družina izdelkov Slogine blagovne znamke Polonca. Pod tem imenom je tudi več sort fižola - tokrat smo, da je jed bolj pisana in zanimiva, v znano enolončnico vključili kar dve sorti te stročnice.

Sloga ima urejeno tudi spletno trgovino: izdelke izberemo v Slogini špajzi in jih nato prevzamemo na dostavnem mestu pred Kmetijsko vrtnarskim centrom Sloga na Primskovem (Šuceva 27, Kranj) ali v Slogini trgovini na kolesih, ki redno potuje po Gorenjskem.

Za 6–8 oseb:

250 g ješprenja
200 g suhega fižola
300 g prekajenega mesa
3 srednje veliki krompirji
1 peteršilj (gomolj in zelenje)
1 srednje velika čebula
1 strok česna
1 lovorov list
(zeliščna) sol, sveže mleti črni poper

Priprava

1. Suhi fižol (tokrat uporabim črni fižol Polonca in fižol češnjevca Polonca, oboje iz Slogine špajze) čez noč namočimo v hladni vodi.
2. Približno tri ure pred začetkom kuhanja v posebno skledo vsujemo ješprenj, ki ga zalijemo s hladno vodo in pustimo na sobni temperaturi, da vpije nekaj tekočine.
3. Nato v lonec vsujemo odcejen fižol in ga zalijemo s približno 1,5 litra vode. Pristavimo na štedilnik.
4. Medtem ko se fižol greje, olupimo korenje, peteršiljev gomolj in krompir. Vse našteto, kot tudi prekajeno meso, narežemo na približno centimeter velike kocke in vsujemo v lonec k fižolu.
5. Dodamo še odcejen ješprenj, na drobno nasekljano čebulo, na tanko narezan česen in lovorov list. Solimo, popramo.
6. Ko zavre, zmanjšamo ogenj, da ješprenj le malo brbota, in pokrijemo. Kuhamo približno 45 minut oziroma toliko časa, da se vse sestavine skuhamo. Vmes nekajkrat premešamo. Če je jed pregosta, prilijemo še malo vode.
7. Ko je kuhano, odstranimo lovorov list in v ješprenj vmešamo na drobno nasekljano peteršiljevo zelenje. Poskusimo in, če je treba, dodamo še malo soli ter mletega popra.

Namig: če ješprenj pripravljamo za dva dneva, uvodoma ne dodamo krompirja. Raje ga, olupljenega in narezanega na kocke, dodamo naslednji dan, ko v enolončnico prilijemo še malo vode in jed kuhamo toliko časa, da je krompir nard.

Dober tek!

Špelina shramba

PRAZNIČNI DECEMBER V SLOGI KRANJ

DOBAVITELJI SE PREDSTAVIJO

Konec preteklega leta so v Slogini poslovalnici KVC Kranj zopet zaživel Slogini praznični dnevi. Praznično okrašena trgovina, vonj po čaju in kuhanem vinu ter bogata ponudba izdelkov za obdarovanje in praznovanje so kupcem pričarali predpraznično vzdušje.

Pika na i pa so bile degustacije dobaviteljev Slogine špajze. Stranke so se lahko same prepričale, da v Slogi kupujejo najkakovostnejšo, lokalno in domačo hrano, hkrati pa s tem podpirajo tudi pridne roke naših pridelovalcev.

Mlekarstvo Podjed

Mesarija Hribar

Kmetija Pr'Kovčec

Vinarstvo Trbižan

Picerija Tonač

Domači žlikrofi Teja

OBISK BOŽIČKA S SPREMSTVOM

Tradicionalno je v decembrskih predbožičnih dneh otroke zaposlenih obiskal Božiček. Zaradi pomanjkanja snega ga je jelenček Rudolf pripeljal kar na štirikolesniku. Pred obdarovanjem so si otroci lahko ogledali še igrico, ki so jo kot vsako leto organizirali mladi predstavniki Turističnega društva Bašelj.

Zahvaljujemo se Božičku s spremstvom in nastopajočim, ki so našim otrokom polepšali predpraznični čas.

PREDSEZONSKO SREČANJE KMETOVALCEV NA GORENJSKEM

Pred začetkom dela na polju smo izkoristili še nekaj prostih trenutkov za prijetno druženje in izobraževanje, saj znanja ni nikoli preveč. Srečanje smo pripravili v sodelovanju s podjetjem Lek Veterina in Kmetijsko gozdarskim zavodom Kranj.

V podjetju Lek Veterina proizvajajo in prodajajo premikse, mineralno-vitaminske dodatke in izdelke za izboljšanje zdravja domačih živali. Predstavnika podjetja Lek Veterina g. Dejan Vrabelj in ga. Sonja Mehle sta živinorejcem predstavila krmne mešanice Kravimin, ki so pomemben del uspešne in ekonomične pridelave mleka, ter tudi pripravke za učinkovit boj proti muham.

Predstavnica Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj ga. Andreja Teran pa je kmetovalcem predstavila in razjasnila plačila v povezavi z živalmi in aktualne obveznosti v kmetijski politiki 2023–2027.

Da koristno združimo s prijetnim, smo srečanje zaključili z druženjem in pogostitvijo.

Zahvaljujemo se sodelujočim in vsem obiskovalcem za udeležbo.

MAŠKARE, NAVIHANE ...

Brez mask in krofov ni pusta

Pustni čas predstavlja most med zimo in pomladjo. Pogosto ga povezujemo s prihodom pomladi, njegovo ime pa razkriva povsem drug pomen – pust oz. mednarodni izraz karneval namreč pomeni »pustiti meso«. Glavni pustni dan je pustni torek, pustno dogajanje pa se zaključuje s pepelnico, ko se začne 40-dnevni post pred veliko nočjo.

Ana Šifrer,
svetovalka-pospeševalka prodaje

AKTUALNO V ODDELKU SADJA IN ZELENJAVE

- Sadje in zelenjava sta pomemben vir vitaminov, mineralov in vlaknin ter številnih drugih zdravju koristnih snovi.
- Priporočljivo je, da ju vključimo v vsak obrok, s čimer izboljšamo hranilno vrednost obroka in hkrati zmanjšamo njegovo energijsko vrednost.
- Ciljajmo na vsaj pet porcij zelenjave in sadja na dan (400–650 gramov, odvisno od naših energijskih potreb, pri čemer naj bo več zelenjave kot sadja).
- Dobrodošlo je kombiniranje različnih vrst in barv – različne barve so običajno povezane z vsebnostjo različnih koristnih snovi.
- Izbiro prilagajamo sezonski in lokalni ponudbi – sveža in nepredelana namreč vsebujeta največ koristnih snovi.

Vir: <https://www.prehrana.si/zivila/zelenjava-in-sadje>

Iz navedenega je jasno razvidno, kako pomembna sta zelenjava in sadje v vsakodnevni prehrani, zato je še kako pomembno, da obstaja vsaj še nekaj zadržev, ki se še ukvarjamo z odkupom slovenske zelenjave in sadja, ki sta večinoma pridelana na zemlji in s pridnimi rokami naših pridelovalcev. To je trdo delo, zato ga spoštujemo.

Za ta namen sodelujemo v skupnem projektu AgriNext, kjer se poudarja pomembnost združevanja moči in znanja, vloženega v kmetijstvo, na področju prakse, šolstva, gospodarstva in napredka.

Skupaj sodelujemo na projektu Erasmus+, ki spada v tako imenovano kategorijo »Centri poklicne odličnosti«. Med rezultati projekta sta tudi povečanje prepoznavnosti aktivnosti sodelujočih partnerjev in promocija poklicev v večnamenskem kmetijstvu. Kmetijstvo namreč poleg zemlje potrebuje tudi strokovnjake na področju tehnike, znanosti, računalništva, okolja itd.

Povezovanje v lokalnem okolju koristi vsem, zlasti novim kadrom, ki se na tem področju kmetijstva izobražujejo. Sodelovanje prinaša pozitivne učinke tudi delovnim organizacijam, ki te profile potrebujejo in zaposlujejo. Na trgu dela je vse večje pomanjkanje primernih kadrov, zato je to edinstvena možnost povezovanja in s tem posledično doseganje pozitivnih učinkov. Več o projektu si lahko preberete na spletni strani <https://www.agrinext-project.eu/sl/>.

LETNO SREČANJE PRIDELOVALCEV ZELENJAVE IN SADJA

Kmetijsko gozdarska zadruga Sloga vsaj enkrat letno organizira izobraževanje in srečanje vseh deležnikov ter pripravi poleg tekočih zadev še kakšno dobro izobraževanje, zanimivo in uporabno za delo na poljih.

Letos smo se odločili za predstavitev zahtev, standardov in smernic v kmetijstvu, še posebej smo naše pridelovalce seznanili s standardom integrirana pridelava. V ta namen smo povabili za predstavitev predstavnico KON-CERTA, ki je našim pridelovalcem podrobno razložila, kaj in kako se prideluje na ta način in kaj morajo storiti.

Marija Mehle, vodja oddelka zelenjave in sadja v Slogi

Slovensko.

POLONCA

Ponos slovenske
zemlje in sonca.

Domače.

Izdelki Polonca

KGZ SLOGA KRANJ, z.o.o., smo v prvi vrsti ljudje, ljubitelji zemlje in sonca, ki nam omogočata lokalno pridelavo hrane, ki je osnova za zdravje in prihodnost prebivalcev naše domovine.

Naše pridelke in izdelke, s poudarkom blagovne znamke Polonca, najdete v vseh boljše založenih trgovinah širom Slovenije.

*Ponos slovenske
zemlje in sonca.*

SLOGA

Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

Farma v lasti podjetja Adecoagro

SPOZNAVANJE JUŽNOAMERIŠKEGA KMETIJSTVA V ORGANIZACIJI DRUŠTVA REJCEV ČRNO-BELE PASME

Ravno ko se je v Sloveniji naredilo prekrasno sončno in sneženo jutro, smo se prek Trsta in Rima odpravili na dolg polet v Argentino. Buenos Aires je ogromno velemesto z 11 milijoni prebivalcev. Glavne zanimivosti so zbrane v starem mestnem središču in bližnjih četrtih. Sprehodili smo se po aveniji 9. de Julio do osrednjega trga Plaza de Mayo. Videli smo veliko zanimivih kolonialnih zgradb, med njimi staro mestno hišo Cabildo, slavno Caso Rosado, od koder je Evita Peron nagovarjala svoje zveste oboževalce, in katedralo, v kateri je kot kardinal služboval papež Frančišek. Ogledali smo si predel San Telmo in se sprehodili po slikoviti La Boci. Tu stoji slavni stadion »La Bonbonera«, delo slovenskega arhitekta Viktorja Sulčiča, kjer je brcal tudi argentinski »nogometni bog« Diego Maradona. Obiskali smo tudi Recoleta, kjer smo se ustavili pred grobnico Evite Peron.

URUGVAJ

FARMA WIEBE

Naslednje jutro smo s trajektom prek zaliva Rio Plata odpluli v urugvajsko prestolnico Montevideo. Ogledali smo si mesto s promenado La Rambla, starim delom Ciudad Vieja, parkom Prad.

Urugvaj je dežela pašnikov, govedi in gozdov. Obiskali smo družinsko farmo Wiebe. Zgodovina kmetije sega v leto 1955, kjer so imeli v lasti 10 krav molznic in 30 ha obdelovalne zemlje. Danes je na kmetiji okoli 950 krav molznic in obdelujejo 2400 ha lastne in najete obdelovalne zemlje, od tega je za krmo živalim namenjenih okoli 30 %, ostalo je namenjeno pridelavi poljščin. Na kmetiji dela 40 ljudi na področju administracije, managementa hleva, predelovalne industrije (sir), pridelave poljščin in obdelave zemlje z lastno kmetijsko mehanizacijo. Živali so uhlevljene samo za čas molže, drugače so ves čas na paši. 800 krav črno-bele pasme molzejo dvakrat na dan, v povprečju da krava 30–32 l/dan. S sirarstvom so se začeli ukvarjati približno sedem let nazaj, za svoje izdelke danes predelajo 4000 litrov mleka.

Farma Wiebe

Obiskali smo tudi Kmetijski inštitut INIA »La Estanzuela«, ki se ukvarja predvsem z raziskovanjem vročinskega stresa na govedo, učinki dodatkov na krmo goveda in ekonomskimi izračuni »čim manj vložka na liter mleka«, z upravljanjem kolostruma in prilagoditvijo živali na avtomatski molzni sistem glede na temperament krave.

Kmetijski inštitut INIA »La Estanzuela«

ARGENTINA

Po vrnitvi v Argentino smo odpotovali proti zahodu. Na poti smo imeli postanek v Lujanu, kjer stoji največja argentinska romarska cerkev. V kriпти katedrale je tudi podoba brezjanske Marije Pomagaj.

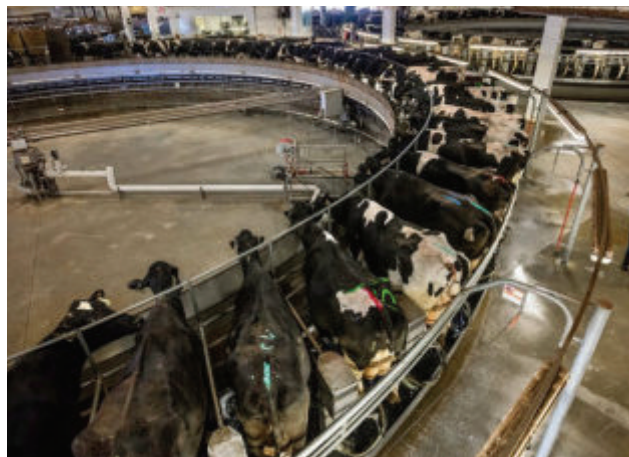
Romarsko središče

Sledil je postanek na argentinskem ranču, estanciji, kjer smo spoznali južnoameriške gavče, njihovo kulturo, folklorno glasbo in ples. Postregli so nam z značilnim argentinskim kosilom na žaru.

FARMA PODJETJA ADECOAGRO

Pot nas je že navsezgodaj zjutraj vodila prek neskončnih prostranstev argentinske pampe (rodovitna južnoameriška nižina), kjer so posejane farme z najboljšim argentinskim govedom. Postanek smo imeli na eni izmed največjih farm v lasti kmetijsko-industrijskega podjetja »Adecoagro«, ki skupno obdeluje 300.000 ha površin v Argentini, 150.000 v Braziliji in 60.000 v Urugvaju. Podjetje ima dve svoji mlekarni.

Farma, ki smo si jo ogledali, obdeluje 10.000 ha površin, ima 40.000 glav govedi, od tega 14.000 krav molznic črno-bele pasme, telice se pasejo na prostranih pašnikih. Na dveh vrtečih se molziščih – rotolaktorjih molzejo po 80 krav naenkrat. Na dan namolzejo 550.000 litrov mleka, približno 38 l/kravo. Molze se na tri turnuse po sedem ur.

Na farmi je zaposlenih več 10 delavcev, od tega se jih 30 vsakodnevno ukvarja samo s pripravo krme.

Eden izmed šestih hlevov, skozi katerega smo se po krmilni mizi peljali kar z avtobusom, je dolg kar 315 m.

Obsežnost farme in njenih površin je nemogoče opisati. Niti enega hleva ni mogoče ujeti v foto objektiv, kaj šele kmetijskih površin, na katerih se pasejo živali, ter polj, zasejanih predvsem s koruzo in sojo.

V večernih urah smo prišli v Mendoza, ki leži pod vznožjem mogočnih Andov. Tu živi veliko slovenskih zdomcev, področje pa je znano po pridelavi najboljšega vina v Argentini.

Čeprav je ta vinska dežela v resnici puščavsko območje, pa so ga z obsežnimi namakalnimi sistemi spremenili v eno najbolj rodovitnih območij, kjer pridelajo 80 % vsega argentinskega vina. Obiskali smo eno od vinskih kleti.

Kot zanimivost smo izvedeli, da tu vinsko trto zaradi odsotnosti vlage škropijo le trikrat letno, pri nas pa vinogradniki 14–17-krat na leto.

V naslednjem nadpovprečnem vročem jutru smo spoznali prijetno mesto, ki je nekoč spadalo pod čilsko oblast. Sprehodili smo se po starem delu, videli zanimivo mešanico moderne in kolonialne arhitekture, se ustavili na majhnem slovenskem trgu v središču mesta.

Sledila sta odhod na letališče in polet v mestece Bariloche, ki so ga za svoj dom izbrali mnogi Slovenci. Po zaslugi slovenskih gornikov nosi slovenska imena kar nekaj gora v okolici, celo jezerce. Tu se raztezajo mogočni hribi in jezera narodnega parka Nahuel Huapi. Doživeli smo nepozaben dan ob spoznavanju pokrajine pod Andi. Prepustili smo se lepotam te idilične pokrajine, posejane z jezeri in hribovjem, ter spoznali kraje, kjer so slovenski rojaki pustili neizbrisne sledi.

Bariloche

Naslednje jutro smo si ogledali pašnike in eko farmo, ki goji 1000 govedi pasme angus in 12.000 ovc pasme merino na 30.000 ha lastne in 9000 ha najete površine.

Pašniki in eko farma z govedom angus in ovce pasme merino

ČILE

Sledila je slikovita pot prek hribov in mimo ledenikov v Čile, v mesto Puerto Montt. Ta del Čila imenujemo čilska jezerska pokrajina. Od tu so možni izleti do številnih slikovitih jezer, ledenikov in celo do vulkana Osorno.

Puerto Montt je glavno mesto regije Los Lagos in province Llanquihue ter glavno morsko pristanišče na spodnjem koncu čilskega

zahodnega kontinentalnega ozemlja. Mesto je glavno komercialno, storitveno in finančno vozlišče čilske severne Patagonije Zona Austral. Kot glavno pristanišče geografskega območja velja za »glavno mesto« čilske Patagonije.

Mestno gospodarstvo zdaj temelji na kmetijstvu, govedoreji in gozdarstvu na okoliških otokih, ribolovu in ribogojstvu v ribogojnicah v fjordih in bližnjem Tihem oceanu.

Mesto je konfigurirano kot središče ene največjih ribogojnic lososov na svetu. Valilnice, ribogojnice in pakirnice so večinoma južno od mesta.

Naslednji dan smo si ogledali še dve družinski kmetiji. Na prvi so imeli krave molznice in 400 ha obdelovalne zemlje, na drugi pa krave dojilje. Na kmetiji je 3800 glav živine, v lasti imajo 3250 ha, od tega 1100 obdelovalne zemlje, poleg tega se ukvarjajo še s prodajo kmetijske mehanizacije.

BRAZILJA

Po vrnitvi v Bariloche nas je naslednji dan čakal polet prek Buenos Airesa na skrajni sever dežele, na tromejo Argentine, Brazzilije in Paragvaja. Iz dežele ledenikov in Andov smo prispeli v čisto drugačen svet. Tu so nas pričakali tropska narava in klima ter eni od najmočnejših slapov na svetu.

Najprej smo si ogledali veličastne slapove z brazilske strani. Pogled je bil resnično izjemen, saj so slapovi Iguazu ena od največjih mojstrovlin narave na našem planetu. Raztezajo se na dolžini več kot 3 km in padajo 80 m globoko. Po lepo urejenih poteh smo lahko stopili prav do slapov in jih ponekod gledali tudi od zgoraj navzdol. Z velikim gliserjem smo se peljali do Hudičevega žrela (Gargante del Diablo) in se osvežili pod velikim slapom.

Ogled slapov na reki Iguazu

Popoldan smo se pripeljali do meje s Paragvajem in si tam ogledali mogočno hidroelektrarno Itaipu, ki so jo postavili na reki Paraná na meji med obema državama. V elektrarni, ki velja za enega največjih tovrstnih objektov na svetu, hkrati deluje kar 20 generatorjev s skupno močjo 14.000 MW.

Naslednji dan smo mogočne slapove Iguazu, ki spadajo tudi pod okrilje Unescove naravne dediščine, spoznavali še z argentinske strani. Tu smo se sprehodili skozi pragozd, kjer so nam pot križali zanimivi tukani, pisani metulji in koate.

Ponovno so sledili poleti prek Buenos Airesa, Rima in Trsta nazaj v Slovenijo.

Marjan Perčič, odkup lesa

Odkup

KMETIJSKIH
PRIDELKOV

SLOGA

Kmetijsko gospodarstva z.o.o.

ODKUP ŽIVALI IN ŽITARIC

PREKMURJE

OC Puževci (Puževci 25 a, 9265 Bodonci)
OC Beltinci (Gregorčičeva 2 b, 9231 Beltinci)
Rudi Kuhar
031 783 479 | rudi.kuhar@sloga.si

**NUDIMO NAKUP TELET IZ TUJINE TER
MOŽNOST STORITVENEGA PITANJA**

ŠTAJERSKA

OC Cirkovce (Cirkovce 14, 2326 Cirkovce)
Marko Šijanec
051 617 522 | marko.sijanec@sloga.si

GORENJSKA

OC Kranj (Šuceva 27, 4000 Kranj)
Špela Roblek Jelenc (odkup živali)
041 686 791
spela.roblek.jelenc@sloga.si
Ambrož Rakovec (odkup žita)
031 378 915
ambroz.rakovec@sloga.si

ODKUP MLEKA

(celotna Slovenija)

Špela Roblek Jelenc
041 686 791 | spela.roblek.jelenc@sloga.si

ODKUP SADJA

IN ZELENJAVE
(celotna Slovenija)

Marija Mehle
031 327 786 | marija.mehle@sloga.si

ODKUP LESA

(celotna Slovenija)

Marjan Perčič
031 648 016 | marjan.percic@sloga.si

KGZ SLOGA Kranj, z.o.o., Šuceva 27, 4000 Kranj | Tel.: 04 2014 950 | info@sloga.si | www.sloga.si

KMETIJA MASTNAK

Družinska tradicija

Na idilični lokaciji, v Lokarjah pri Šentjurju, se nahaja kmetija Mastnak (domače hišno ime Pri Zajc), ki se lahko pohvali s svojo več kot 400-letno zgodovino. Biser podeželja. Ta kmetija predstavlja tipičen primer živinorejsko-poljedelske kmetije. Ivan Mastnak, zdajšnji lastnik kmetije, je prevzel odgovornost po svojih starših. Skupaj s svojo družino upravlja več kot 53 ha zemljišč in skrbi za 60 krav molznic ter vzreja teličke za prodajo in nadaljnjo rejo.

Ivan in njegova žena Anica sta oba zaposlena na kmetiji, njuni otroci pa se šolajo. Starejše hčere študirajo v Ljubljani, sin Janez obiskuje kmetijsko šolo v Šentjurju, najmlajša pa obiskujeta osnovno šolo. Ivan se je takoj po končani srednji šoli zaposlil na kmetiji in prevzel skrb za njeno delovanje. V letu 1987 so na kmetiji zgradili nov hlev in molžišče, ki sta bila takrat med najnovejšimi v okolici. Po stečaju kmetije Hmezat leta 1999 so pridobili v najem 20 ha zemljišč, kar jim je omogočilo povečanje črede krav in nakup dodatne kmetijske mehanizacije. Leta 2006 je Ivan postal lastnik kmetije, nato pa so leta 2010 začeli tudi z dopolnilno dejavnostjo pridobivanja električne energije.

Dnevi na kmetiji

Jutro na kmetiji se prične s prvimi žarki sonca, ko se Ivan in Anica že zgodaj zbudita ter se odpravita na delo. Molžišče je prva postaja, kjer skupaj pripravita vse potrebno za jutranjo molžo. Ivan vsak dan skrbno pregleda čredo krav, preveri, ali je vse v redu, ter se prepriča,

da so telički in krave v dobrem stanju. Preden pripelje krave z molže, pripravi krmo v jaslji. Po molži sledita čiščenje molžišča in priprava pranja molznega sistema. Žena Anica vmes poskrbi za napajanje telet. Delo poteka vsakodnevno vsaj dve uri dopoldan in dve uri popoldan. Skoraj vsakodnevno jih obiskuje tudi veterinar iz sosednje vasi in pregleduje zdravje črede. V popoldanskem času pripravljajo krmo, pri tem jima z veseljem pomagajo tudi otroci, ko se vrnejo iz šole. Zvečer imajo čas za družino, takrat si pomagajo pri domačih nalogah, večerjajo in se družijo. Delo na kmetiji poteka skoraj brez

premora, saj sledijo urejenemu urniku, ki ga narekujejo narava in potrebe živali.

V sezoni se poleg običajnega dela na kmetiji prične tudi delo na njivah, ki jih spomladi zorjejo in pripravijo na setev koruze, potem pa je že kmalu čas za prvo košnjo in spravilo krme. Imajo sodobno mehanizacijo za seneno linijo in razvoz gnojevke (kosilnice, pajka, zgrabljalnik in samonakladalko), kombajne za žetev žit in koruze pa najamejo. Skupaj na leto obdelajo 45 ha njivskih površin, od tega 20 ha koruze, 15 ha žit in do 5 ha soje, obdelujejo pa tudi 10 ha travnikov. Skrbijo za 20 ha gozda, ki ga imajo v lasti v okolici kmetije. Ker imajo dovolj površin, jim kolobar ne predstavlja večjih težav. Skrbijo za reden kolobar, saj se zavedajo pomembnosti skrbi za svoja tla, kot pravi lastnik Ivan, pa so posledično tudi pridelki boljši.

Izzivi in prizadevanja

Kmetija in njene površine so na prijetni lokaciji, kjer z vremenskimi vplivi nimajo večjih težav, razen s točo, proti kateri se za zdaj še niso zavarovali. Večji izziv za kmetijo so tržna nihanja. Kot pravi lastnik Ivan, so cene pridelkov in mleka v zadnjih letih prenizke glede na cene repromateriala, gnojil, nafte in drugih potrebnih surovin.

Kmetija se lahko pohvali s priznanjem Zvonec za doseženih 100.000 l mleka. Ponosni so na to, da se redno izobražujejo in iščejo načine za izboljšanje pridelka in zdravja živine, uporabljajo nove tehnologije, kot je na primer siliranje ječmena za boljšo krmo, ter investirajo v mehanizacijo s tehnologijo preciznega kmetijstva za lažje in bolj kakovostno opravljanje tehničnih ukrepov.

Sodelovanje za uspešno prihodnost

Za prihodnost Ivan načrtuje več različnih posodobitev kmetijske mehanizacije in rekonstrukcijo ali izgradnjo novega hleva. Upa, da bodo v prihodnje razmere za slovenske kmetovalce bolj ugodne in da bo lahko tradicijo nadaljeval ter poskrbel, da bo kmetija rasla, saj si ob pomoči svoje družine želi povečati proizvodnjo doma pridelane kakovostne hrane.

Leta 2020 so se priključili zadrugi KGZ Sloga. Od takrat so zvesti prodajalec mleka, na Slogo pa se obrnejo tudi po repromaterial in za odkup viška žitaric. Ivan je motiviran za ohranjanje družinske tradicije na kmetiji in zagotavljanje zdrave domače hrane. Postati kmet mu je bilo položeno v zibelko in upa, da bo navdušenje za ohranjanje tradicije na kmetiji lahko s ponosom predal naprej otrokom.

*Špela Roblek Jelenc, odkup mleka in živine
Zala Hašaj, marketing*

KORUZA: Z MIKROBIOLOŠKIMI PRIPRAVKI BIOFOR SYSTEM DO URAVNOTEŽENE PREHRANE ZDRAVIH RASTLIN

Uravnotežena prehrana je nujno potrebna za zdravje rastline. Zdravje ni le odsotnost bolezni, temveč povečana življenjska aktivnost. Želimo si rastline, ki »pokajo od zdravja«, saj ko je rastlina zdrava, vlaga več energije v tvorbo generativnih organov – plodov in semena. Ko se rastlina bori za preživetje, je za rastlino pridelek sekundarnega pomena. Prav tako se zaradi neuravnotežene prehrane s prekomerno uporabo dušikovih gnojil spodbuja rast zelenih delov na račun razvoja plodov in semena, poveča pa se tudi občutljivost rastlin na bolezni.

Rastlinska hranila

Uravnotežena prehrana za vse vrste rastlin pomeni zagotavljanje 17 osnovnih hranil. Potrebna so za normalno življenje in razvoj. Ob odsotnosti nekaterih od njih pride do številnih motenj plodnosti cvetnega prahu, celičnega dihanja, fotosinteze, razvoja imunosti, velikosti prevodnih žil itd. Pri rastlinah z neuravnoteženo prehrano vedno prej ali slej ugotovimo, da nekaj ni zadovoljivo: slaba obarvanost listov, neenakomerna rast in razvoj, madeži ali pike na listih, zaostanek v rasti in razvoju, slaba oprasitev in oploditev, ki vodi v slab pridelek, večja občutljivost na bolezni in v skrajnih primerih tudi propad rastline.

Primanjkljaj rešujemo tako, da element z gnojenjem dodamo in če se rastlina na to dobro odzove, pogosto dodajamo element prekomerno. Nako-pičenje določenega elementa v tleh izzove težave v črpanju drugih hranil. Pogosto primanjko-vanje nekega elementa v rastlini ne pomeni dejanskega

primanjkljaja v zemlji, ampak porušeno razmerje elementov v tleh. Za fosfor ni nadomestila, brez njega življenja ni. **BIO P** je revolucionaren izdelek, ki rešuje problem prehrane rastlin s fosforjem. Fosfor je nevezan v spojino, zelo reaktiven. V tleh ga ne najdemo prostega, temveč izključno v mineralnih in organskih spojinah. Rastline ne morejo črpati fosforja brez pomoči fosfomobilizirajočih bakterij. **Z delovanjem teh mikroorganizmov se iz spojin v tleh sprostijo tudi številni drugi življenjsko pomembni mikroelementi.** Mikroelementi (Fe, Zn, Mn, Cu, Co, B, Ni) pri razvoju rastline igrajo ključno vlogo, v določenih razvojnih fazah so namreč nujno potrebni. V pogojih hladne pomladi pojav pordelosti listov zaradi nizkih temperatur in zmanjšane aktivnosti fosfor mobilizirajočih mikroorganizmov v tleh preprečimo z uporabo sredstva BioP. BioP lahko naneseemo tudi po pojavu rdečice, v tem primeru si rastline opomorejo v roku sedmih dni po nanosu.

Nadaljnje razvojne faze

Kritična faza razvoja koruze je faza petih listov. To je trenutek, ko koruza prične z oblikovanjem storžev. V tem trenutku se glede na razmere določi število vrst in zrn v storžu. Dobro zdravstveno stanje rastlin in ugodni pogoji za razvoj pri uporabi tehnologij Biofor se kažejo v povečanju premera prevodnih žil, kar je jasen pokazatelj, da ima rastlina veliko razpoložljivih hranil in dobre talne pogoje.

Nadaljnje faze razvoja

NITROGENIUS in **BIO-EHO** uporabimo v fazah 5–10 listov koruze. Sinergija uravnotežene prehrane in biostimulacije pripravi rastlino na stresne situacije. Pravi trenutek za uporabo biostimulatorjev nove generacije je sicer pred pojavom stresnih dejavnikov in neugodnih razmer, vendar Bio-eho nudi odlično pomoč rastlini, da si opomore tudi po toči, visokih temperaturah, zmrzali, stresu s pesticidi itd.

Nitrogenius vsebuje dva seva *Azotobacter chronococcum* in njihovo delovanje v prehrani rastlin z dušikom je neprimerljivo. S fiksacijo dušika iz zraka tla obogatijo s 40–80 kg NH₄. Oskrba rastline z dušikom poteka brez izgub, saj se fiksacija dogaja vsakodnevno skozi celotno rastno sezono, v odvisnosti od razmer v tleh in zrahlanosti

tal. **Nitrogenius** deluje prek listov in talno. Vstop *Azotobacter chronococcum* v rastlinsko tkivo in fiksacija dušika neposredno v rastlinskih listih sta veliki prednosti in majhne količine dušika, ki se zagotovijo na ta način, imajo velik učinek, ki se odraža v temnejši barvi listov in **okrepljeni fotosintezi.**

Azotobacter F14/2 izloča prebavni encim ACC deaminazo, ki je med drugim odgovorna za razgradnjo etilena in okrevanje po temperaturnem stresu. Rastlina dvigne raven hormona etilena, da se ohrani pri nizkih temperaturah. Ista snov, ki jo pri nizkih temperaturah zaščiti, upočasni njeno rast in razvoj, ko nizke temperature minejo. Razgradnja etilena je naloga deaminaze ACC, ki jo proizvaja *Azotobacter*, ter tako pospeši okrevanje in ponovno vzpostavitev normalnih vrednosti etilena v rastlini. Poleg tega sevi *Azotobacter chronococcum* v **Nitrogeniusu** proizvajajo HOS-hlapne organske spojine z nizko molekulsko maso, ki zlahka prehajajo skozi biološke membrane in sprožijo fiziološke procese v rastlini. Služijo lahko kot hranila za rastline, spodbujajo nastajanje fitohormonov in prispevajo k povečanju tolerance na stres.

Opraševanje in oploditev

Faza opraševanja pri koruzi nastopi v obdobju visokih temperatur in vročih vetrov, kar lahko povzroči izgubo plodnosti cvetnega prahu. Kakovost cvetnega prahu je odvisna od stanja rastline. Z uporabo pripravkov Biofor lahko dosežemo naslednje učinke na oprašitev in oploditev koruze:

- Rastline gredo hitreje skozi različne rastne faze in prej vstopijo v fazo opraševanja.
- Aktivnost cvetnega prahu je zaradi oskrbe z mikroelementi iz aktivnih tal (delovanje BioP) ob optimalni oskrbi s fosforjem večja.
- BioEho z bioaktivnimi snovmi in aminokislinami, kot so glutamin, prolin in alanin, stimulatивно deluje na proizvodnjo cvetnega prahu.

Okrepljena fotosinteza je učinek izboljšane in uravnotežene prehrane ter uravnavanja presnovnih procesov v rastlinah. Izboljšana fotosintezna aktivnost pripomore k hitrejši rasti in zagotovi večji pridelek.

Naslednja skrb nastopi v fazi razvoja zrnja. Količina vlage v tleh je najpogostejša omejitev in razlog za nezadostne rezultate v tej fazi. Edini način, kako lahko koruzi pomagamo uspešno dokončati to fazo, je, da zagotovimo razmere v tleh, ki zadržujejo več vlage in dalj časa.

Prvovrsten dejavnik pri določanju kakovosti koruznih zrn je v svetovnem merilu trenutno vsebnost aflatoksinov. Aflatoksine izločata povzročitelja bolezni *Aspergillus flavus* in *Aspergillus parasiticus*, ki vstopita v zrno prek ran, ki jih povzročijo žuželke. Posebej veliko škodo povzroča koruzna vešča – *Ostrinia nubilalis*. Za kemično zatiranje vešče potrebujemo škropilnik z razpršilci z visoko razdaljo. Vešča v odrasli dobi prezimi v rastlinskih ostankih, pospešena razgradnja žetvenih ostankov uniči življenjski prostor te žuželke, kar je eden izmed številnih pozitivnih učinkov uporabe pripravka BioPlug.

Koruzna večča

Koruzna je rastlina, ki ima velike potrebe po hranilih, a za seboj pusti tudi veliko maso žetvenih ostankov. Na enem hektarju pusti za seboj 10–12 ton žetvenih ostankov, ki vsebujejo 100 kg dušika, 30 kg fosforja in 130 kg kalija. Da bi ta hranila postala rastlinam dostopna, se mora ta organska masa s pomočjo mikroorganizmov razkrojiti in mineralizirati. Pripravek **BIOPLUG** spodbudi razgradnjo rastlinskih ostankov in naredi hranila iz žetvenih ostankov dostopna za rastline.

Povzetek učinkov uporabe pripravkov Biofor System pri koruzi:

- Izboljšana kalivost
- Boljša razrast rastlin
- Močnejši koreninski sistem
- Boljša dostopnost fosforja
- Hitrejša rast
- Večji premer prevodnih kanalov v rastlini
- Večja masa rastlin
- Zagotavljanje N in K ter mikroelementov
- Zgodnejše cvetenje
- Izboljšano oprasovanje in oploditev
- Boljše zadrževanje vlage v območju korenin
- Boljša struktura tal in manjše izgube hranil
- Izrazita biokontrolna funkcija tal in manj bolezní

Pripravila Zala Hašaj po prispevku Bogdana Žigića, direktorja in strokovnega vodje podjetja Biofor Systems

Odlična krmila za vaše živali

popolne in dopolnilne krmne mešanice

- beljakovinsko mineralno vitaminski dodatki
- mineralno vitaminski dodatki
- premiksi

Prodaja

LIUBLJANA	01 / 584 26 65, gsm 031 350 500
NOVO MESTO	07 / 393 19 22, gsm 031 704 339
ČRNCI	02 / 569 80 50, gsm 051 300 999
LJUTOMER	02 / 585 88 64, gsm 031 790 528

TRETIRANJE TAL PO ŽETVI PRIDELKOV

BIOPLUG - OSTANKE RAZGRADI IN HUMUS NAREDI

Mikrobiološki pripravek za hitrejšo in kakovostnejšo razkrajanje žetvenih ostankov. Rezultat je večja vsebnost humusa in več hrane za gojene rastline. Pospešuje tudi razkrajanje ostankov pesticidov in odstranjuje njihovo škodljivo delovanje na zemljišče.

TRETIRANJE TAL V ZAČETKU RASTI

BIOFOR ACTIVE - RODOVITNEŽ

Mikrobiološki pripravek, ki vpliva na rodovitnost tal, učinkovito prehrano rastlin in prinaša povečanje pridelka. V sušnih razmerah stimulira rast in razvoj koreninskega sistema, vpliva pa tudi na izboljšanje zračno-vodnih razmer v tleh. Uporablja se v vseh kmetijskih panogah (poljedelstvo, zelenjadarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo)

Oba pripravka tretiramo skupaj s herbicidi čimprej po setvi posevka.

BioP - REŠITEV ZA FOSFOR

Mikrobiološko gnojilo, ki omogoča oskrbo rastlin s fosforjem. Priporočamo ga za uporabo na poljščinah in zelenjavi predvsem na kislih zbitih tleh.

FOLIARNO TRETIRANJE

NITROGENIUS - GENIJ ZA DUŠIK

Mikrobiološki pripravek, ki skrbi za oskrbo rastlin z dušikom iz zraka. Tla obogati s 40-80 kg/ha dušika. Spodbuja cvetenje in vsebnost beljakovin v zrnju.

BIO Eho- NARAVNI BIOSTIMULATOR

Povečuje odpornost rastlin in pomaga pri okrevanju po stresu (temperaturni šok, toča, suša). Pripomore k povečanju števila plodov.

Uporaba: zelenjava in poljščine pred cvetenjem.

PRIPRAVKI SO PRIMERNI TUDI ZA EKOLOŠKO PRIDELAVO

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

www.sloga.si

STROKOVNO SVETOVANJE IN NAROČILA:

Prekmurje: Andrej Serdt (051 377 722),
Jože Horvat (051 646 856)
Štajerska: Anita Inkret (051 271 712), Srečko Godec (051 629 049)
Gorenjska, Dolenjska in osrednja Slovenija:
Ana Šifrer (030 211 451), Špela Roblek Jelenc (041 686 791)

ŠIROKOLISTNI PLEVELI (5. DEL)

Njivska pasja kamilica (*Anthemis arvensis* L.)

Njivska pasja kamilica je enoletna ali dvoletna rastlina in je indikator kislih tal. Najdemo jo na njivskih in zapuščenih površinah. Zraste do 50 cm. Steblo in listi so dlakavi. Listna ploskev je globoko deljena v ozke, eliptične roglje. Cveti konec pomladi in poleti. Socvetja v obliki koška so bela z rumeno sredico. Rastlina je zdravilna in ugodna za čebeljo pašo. Že mehansko zatiranje je dovolj učinkovito. Uporabimo pa lahko tudi herbicide, kot so klopiralid, pikloram, dikamba, metribuzin in 2,4-D.

Njivska preslica (*Equisetum arvense* L.)

Njivska preslica je posebnost in živi fosil. Je večletna rastlina, ki se večinoma razmnožuje vegetativno in redkeje spolno prek spor. Zaradi močnega koreninskega sistema je zelo trdoživ plevel. Uspeva na vlažnih in kislih tleh. Zraste lahko do 80 cm. Bolj prepoznavni so vegetativni poganjki, ki so zeleni s stranskimi poganjki v vretencih. Fertilni poganjki zrastejo do 30 cm in so brez stranskih poganjkov ter bolj rdečkaste barve. Zatiramo jo predvsem mehansko s košnjo, mehanskim odstranjevanjem in uporabo zastirk. Kemično zatiranje je zaradi specifikosti rasti manj uspešno. Avgustovsko tretiranje z glifosatom daje precej boljše rezultate kot tretiranje bolj zgodaj v letu.

Njivski osat (*Cirsium arvense* (L.) Scop.)

Njivski osat je večletna trdovratna rastlina, ki jo najdemo na travnikih, pašnikih, njivskih površinah in vrtovih. Lahko zraste do 1 m. Listi so podolgovati do suličasti in na spodnji strani volnato dlakavi ter trnato nazobčani. Ima obsežen koreninski sistem, ki lahko seže tudi do 3 m v globino. Je dvodomna rastlina (moške in ženske rastline). Cvetovi so rožnati in v obliki koška. Razvije 3000 do 5000 semen, ki so kaljiva tudi do 20 let. Razmnožuje se tudi vegetativno z rizomom podobnimi koreninami. Zatiramo ga mehansko s košnjo in kemično z različnimi herbicidi, kot so glifosat, klopiralid, 2,4-D, dikamba, metsulfuron, florasulam, pikloram, bentazon ... Učinkovitost herbicidov je večja, ko je rastlina v fazi rozete, kot ko je rastlina večja.

Njivski slak (*Convolvulus arvensis* L.)

Njivski slak je večletna rastlina, ki jo najdemo na njivskih površinah, v sadovnjakih in vinogradih. Listi so pedljati in suličasti. Zraste do 100 cm in se plazi po tleh ali ovija okrog opore. Cveti od zgodnjega poletja do jeseni. Cvetovi so trobentasti, beli do rožnati. Razmnožuje se s semeni in vegetativno. Lahko ga zatiramo mehansko s pravilno obdelavo tal, s kolobarjem rastlin, ki hitro zasenčijo tla. Kemično ga zatiramo s pripravki, kot so dikamba, glifosat, pikloram, MCPA in 2,4-D. Za dolgotrajnejše zatiranje uporabljamo višje koncentracije glifosata. Paziti moramo, da je slak dovolj razraščan.

Ozkolistni trpotec (*Plantago lanceolata* L.)

Ozkolistni trpotec je enoletna do trajna rastlina, ki jo najdemo v vrtovih, trajnih nasadih, njivskih površinah, travnikih in, ker je odporna na teptanje, tudi na pašnikih. Zraste od 10 do 60 cm v obliki rozete, iz katere izraste cvetni poganjek, na vrhu katerega se razvije jajčasto socvetje. Listi so suličasti do jajčasti z izrazitimi žilami, ki tečejo vzdolž celotnega lista. Cveti od zgodnje pomladi do zgodnje jeseni. Mehansko ga lahko zatiramo s puljenjem, najbolje pred cvetenjem. Za kemično zatiranje lahko uporabimo pripravke glifosat, 2,4-D, mekoprop in MCPA.

SE NADALJUJE →

Pasje zelišče (*Solanum nigrum* L.)

Pasje zelišče je enoletna ali dvoletna rastlina, ki jo najdemo na njivskih površinah in vinogradih. Zraste do 50 cm. Listi so podolgovato jajčaste oblike in rahlo nazobčani. Steblo in listi so rahlo dlakavi. Cveti od junija do septembra. Štiri do osem cvetov je nanizanih v kobulu podobnih socvetjih. So drobni in beli. Razvije 100 do 1000 semen, ki so obstojna do 40 let. Je strupen. Ker je sorodnik paradižnika, krompirja, jajčevca in paprike, lahko prenaša bolezni in škodljivce teh rastlin. Zadovoljiva ukrepa sta puljenje in mehansko zatiranje. Za kemično zatiranje lahko uporabimo vrsto pripravkov, kot so dikamba, 2,4-D, MCPA, metribuzin, metobromuron. Uspešnejše je zatiranje pred vznikom ali takoj po njem.

Pelinolistna ambrozija (*Ambrosia artemisiifolia* L.)

Pelinolistna ambrozija je zelo prilagodljiva invazivna rastlina, ki se je k nam razširila iz Severne Amerike. Najdemo jo na suhih in njivskih površinah. Zraste do 100 cm. Listi so pernato deljeni v ozke suličaste krpe. Je enodomna rastlina z moškimi socvetji na vrhu rastline in ženskimi socvetji v zalistju zgornjih listov. So svetlozelene barve. Sprošča velike količine peloda in je alergena. Zatiranje je v Sloveniji zakonsko določeno. Zatiramo jo tako mehansko kot kemično. Mehansko s puljenjem in košnjo pred cvetenjem, za kemično zatiranje pa lahko uporabimo metsulfuron-metil, metribuzin, dikambo, glifosat, klopiramid in kombinacije rimsulfuron+tifensulfuron-metil, 2,4-D+dikamba, rimsulfuron+metribuzin.

Perzijski jetičnik (*Veronica persica* Poir.)

Perzijski jetičnik pogosto najdemo na njivskih površinah, vrtovih, vinogradih, ob poteh ... Razrašča se po tleh in naredi do 50 cm dolge poganjke. Celotna rastlina je dlakava. Listi so okrogli do ovalni in nazobčani. Cveti od marca do pozne jeseni. Belo-modre cvetove najdemo v zalistju cvetnih poganjkov. Semeni obilno. Za kemično zatiranje lahko uporabimo različne pripravke, kot so glifosat, diflufenikan, mezotrion, izoksaben in metribuzin, medtem ko pripravki, kot so 2,4-D, dikamba, MCPA, klopiramid in bentazon, slabo delujejo na jetičnik.

Viri:

<https://www.cabi.org/isc/>, <https://www.cropscience.bayer.si/>, <https://www.ivr.si/podrocja-delovanja/plevelne-vrste/vrste-plevelov/>
<https://spletni2.furs.gov.si/FFS/REGSR/>, <https://www.massey.ac.nz/about/colleges-schools-and-institutes/college-of-sciences/our-research/themes-and-research-strengths/plant-science-research/new-zealand-weeds-database/scrambling-speedwell/>,
<https://extension.psu.edu/lawn-and-turfgrass-weeds-common-field-speedwell-veronica-persica>,
<https://ir.library.oregonstate.edu/downloads/4t64gn565>, Slike: splet

Anže Sever, namestnik vodje poslovalnice

HIBRIDI KORUZE ZA ZRNJE IN SILAŽO

ZA ZRNJE:

Mv 214   FAO 280
Margitta   FAO 300
Mv Mardena   FAO 320
Delamer   FAO 330

Mv 352   FAO 350
Bazaltik   FAO 360
Kamaria   FAO 370
Olek   FAO 380
Somodok   FAO 410
Koregraf   FAO 410

ZA SILAŽO:

Mv 170   FAO 170
Mv Vivasil   FAO 440
Lactosil   FAO 460
Mv Admirasil FAO 550

**ODLIČNA
IZBIRA**

V PONUDBI TUDI JARA ŽITA, SOJA, SONČNICE, SIREK IN KRMNI GRAH

MARTON GENETICS

Strokovno svetovanje:

Prekmurje: Andrej Serdt (051 377 722), Jože Horvat (051 646 856)

Štajerska: Anita Inkret (051 271 712), Srečko Godec (051 629 049)

Gorenjska, Dolenjska in osrednja Slovenija: Ana Šifrer (030 211 451), Špela Roblek Jelenc (041 686 791)

SLOGA

Kmetijsko gozderska zadruga z.o.o.

POPOLN UČINKOVIT EKONOMIČEN

Edinstvena kombinacija preventivnega in krajšega kurativnega delovanja.
REVUS Top ima hitro absorpcijo aktivnih snovi in odpornost na spiranje

RevusTop

syngenta

PONUDBA PODJETJA SEMENARNA LJUBLJANA ZA POTREBE KMETOVALCEV

V svetu, kjer nas pestijo številni izzivi, se moramo zavedati, da imajo sredstva za oskrbo in varstvo rastlin pomembno vlogo pri ohranjanju kakovosti in količine pridelkov, varstvu pred pleveli ter obvladovanju škodljivcev in bolezni.

Semenarna Ljubljana na slovenskem trgu nudi širok nabor tovrstnih pripravkov tako za varstvo poljščin kot sadja, zelenjave in vinske trte. Poleg lastne proizvodnje gnojil Fitofert v sklopu skupine Agromarket smo tudi distributer številnih proizvajalcev sredstev za varstvo rastlin. Ponosni smo na ekskluzivo fungicida za varstvo žit Revycare podjetja BASF, sredstev Atlantis Star, Monsoon Active in Siltra XPro podjetja BAYER ter med kmetovalci priljubljena herbicida Mural in Talisman podjetja Galenika Fitofarmacija.

Verjamo v razumno in odgovorno uporabo sredstev za oskrbo in varstvo rastlin ter se zavzemamo za trajnostno kmetovanje, ki ohranja rodovitnost tal in zagotavlja varno hrano za vse nas. Zato ponujamo kakovostne produkte, ki podpirajo pridelovalne potrebe kmetovalcev in prispevajo k dobrim rezultatom. Želimo pa tudi, da se ohrani raznolikost pristopov in možnosti, ki nam jih nudijo ta sredstva, v prid trajnostnemu kmetovanju in obilni pridelavi.

SEMENARNA Ljubljana OD 1906

EKONOMIČNA, UČINKOVITA IN ZANESLJIVA KOMBINACIJA ZA ČISTE POSEVKE KORUZE

KOMBINACIJA HERBICIDA TALISMAN (1 l/ha) + MURAL (0,5 l/ha) JE EKONOMIČNA, PREVERJENA IN UČINKOVITA ZA CELOVITO ZATIRANJE PLEVELOV V KORUZI.

KDAJ? Ko je koruza v fazi 3-6 listov, pleveli pa imajo 2-6 pravih listov (travni pleveli 15-20 cm).

ZAKAJ IZBRATI TO KOMBINACIJO?

- Z enim škropljenjem zatremo ves travni (divji sirek, plazeča pirnica) in širokolistni plevel (slak, osat, ščavje, ambrozija)
- Preverjena kombinacija neodvisna od talne vlage
- Fleksibilnost glede časa uporabe in odmerka

Mural
0,5 l/ha

+

Talisman
1 l/ha

www.semenarna.si

TRAVNO-DETELJNE MEŠANICE ZA USPEH

Kakovostna krma, pridelana na njivi ali sejanem travinju, je pomembna pri vedno bolj zahtevni reji domačih živali. Krmne travno-deteljne mešanice Semenarne Ljubljana so sestavljene iz izbranih vrst in sort trav ter detelj, ki so preizkušene in prilagojene značilnim slovenskim ravnim razmeram. Tako zagotavljajo pridelovalcem krme vsestransko bogat in celovit izbor hranil, zaradi primerne razmerja trav in detelj pa dajo zanesljiv pridelek tudi v manj ugodnih ravnih razmerah.

Med paradne konje travno-deteljnih mešanic Semenarne Ljubljana prištevamo **Travnik s črno deteljo in Travnik brez detelje, TDM 1, 2 in 3** ter mešanice, ki so primerne za intenzivno njivsko proizvodnjo, kot so **NJIVA 1, 2 in 3**. Mešanica **SKOP 2** pa zaradi večinske vsebnosti črne detelje zagotavlja z beljakovinami bogato krmo.

Več informacij o naši ponudbi travno-deteljnih mešanic si lahko ogledate v katalogu Krmne poljščine in dosevki.

TDM 2

Travno deteljna mešanica za intenzivno košno-pašno rabo na srednje težkih tleh

- uravnotežena sestava mešanice omogoča dobre pridelke krme in kakovostno travno rušo za košnjo in pašo

Setveni odmerek: 35 kg/ha.

Pakiranje: 10 kg papirnata vreča.

Sestava:

TDM 2	Sestava %
Bela detelja	2
Trpežna ljuljka – srednje zg. sorta	20
Trpežna ljuljka – poznejša sorta	20
Skrižana ljuljka	10
Travniška bilnica	5
Festulolium	11
Pasja trava	15
Rdeča bilnica	7
Mačji rep	10

semenarna.si

BOB – PRECEJ ZAPOSTAVLJENA STROČNICA

Danes le še malokdo goji bob, čeprav je to zanimiva in beljakovinsko bogata vrtnina s posebnim okusom. Njegov izvor se izgublja v meglenih predzgodovinskih časih, dokazano pa sodi med najstarejše gojene rastline, saj zapisi o njem segajo v čas okoli leta 1300 pred Kristusom. V starem Egiptu je bob dosegel celo status kultne rastline, v srednjem veku pa je bil tako pomemben, da je tatu te stročnice lahko doletela smrtna kazen. Bob je tudi edina izmed stročnic, ki so jo pred odkritjem Amerike poznali v starem svetu. Jedi, ki so jih ljudje pripravljali iz boba nekoč, so se ohranile do danes: začinjeni in ocvrti »falafel«, ki je danes narodna jed v Egiptu, bob, dušen v omaki, juhe in solate z bobom ...

Bob so nekdanj zelo cenili tudi pri nas. Ko so ga opisovali, pa niso bili kaj prida literarno navdahnjeni, ampak bolj pragmatični: v njem so videli predvsem jed, ki jim je, zabeljena z mastjo ali slanino, dala dovolj moči, da so se prebili skozi zimo. In tako danes bob poznamo z bolj »ljudskimi« imeni – konjski, svinjski, golobji ali vrtni bob. Znani ekspresivni izrazni sredstvi v slovenskem jeziku, povezani s to kulturno rastlino, sta še »vse je bob ob steno« (vse je zaman) in »reči bobu bob« (opisati stvari take, kot v resnici so, brez olepševanja), medtem ko v pravljičah lahko preberemo, da je bilo »to takrat, ko je bil bob še v klasju in pšenica v stročju« (nikoli). O pomembni prehranski vrednosti boba pričajo tudi nekateri pregovori, kot na primer: »Boba se najej in gora se te bo bala.«

Morfološke lastnosti

Bob je enoletnica z močnim koreninskim sistemom, ki seže tudi do meter globoko. Na koreninah se razvijejo številni »gomoljčki«, v katerih živijo dušične bakterije iz rodu *Rhizobium*, ki izboljšujejo rodovitnost tal. Steblo zraste od pol metra (nizke sorte) pa tja do dober meter (visoke sorte) v višino. Ob osnovi listov izraščajo prilisti s temno obarvanimi pegami, kjer nastaja medicina, ki je priljubljena hrana uši. Cvetovi, ki so združeni v cvetne grozde, imajo podobno kot prilisti na krilih značilno temno vijoličasto melaninsko pego.

V pridelovanju boba je razširjenih več vrst, ki se med seboj ločijo po obliki in velikosti zrn. Drobnozrnate vrste, ki imajo navadno krajše steblo, so namenjene predvsem za živalsko krmo, medtem ko bob z debelimi zrni gojimo kot vrtnino.

Bob v cvetenju

Rastišče in podnebje

Bob je skromen glede rastišča in odporen proti mrazu, tako da v hladnejših krajih lahko nadomesti občutljivi fižol. Zahteva približno enako podnebje kot krompir, škoduje mu šele, ko se temperatura spusti pod -5°C . Najlepše uspeva v srednje težkih do težkih tleh, ki pa ne smejo biti preveč kislja. Zaradi razvejenih korenin mu poleg globokih tal ustreza tudi veliko padavin. Najbolj zaželena predkultura zanj je krompir, ki smo ga obilno pognojili s hlevskim gnojem.

Bob potrebuje za razvoj veliko kalija, zato mu je priporočljivo ob predsetveni pripravi dodati nekaj lesnega pepela. Če pepela nimamo, to nadomestimo z nekaj lopatami komposta. Ker podobno kot druge metuljnice oziroma stročnice bob »ustvarja« svoj lastni dušik, potrebuje malo dodatnega gnojenja. Nasprotno, pravzaprav je sam eno od najboljših zelenih gnojil in zemljo obogati z dušikom, še posebno, če ga pobereemo, še preden dozori.

Ker zraste visoko, lahko daje zavetje občutljivim vrtninam, saj dobro uspeva tudi na vetrovnih legah. Izkoristimo ga denimo lahko kot oporo za pozni grah. Poleg tega bob s svojim vonjem odganja tudi pogostega nezaželenega obiskovalca vrtov – voluharja.

Setev

Bob, ki je tipična vrtnina hladnih predelov, sejemo – le izjemoma ga presajamo – takoj, ko zemljo lahko obdelamo, to je že konec februarja ali v začetku marca, medtem ko se Primorci za setev lahko

odločijo že novembra prejšnjo jesen. Zgodnjo setev lahko opravimo skupaj s špinačo, solato ali redkvico, saj te vrtnine poberejo, še preden se bo začel bob razvijati v višino. Bob sejemo tako, da naredimo na meter široki gredi od dva do tri jarke, v vrsti pa zrna polagamo na medsebojni oddaljenosti okoli 20 cm. Globina setve je odvisna od vrste zemljišča in je na težjih tleh približno 4 cm, na lažjih pa kak centimeter več. Za 10 m² površine tako potrebujemo približno 35 dag bobovih zrn. Seme kali podobno kot pri grahu, pri katerem klični listi ostanejo v zemlji.

Da ne bi semena pozobale ptice, ga je pred setvijo pametno nakaliti, tako, da ga za en dan namakamo v mlačni vodi. Tako bomo skrajšali čas kaljenja na gredi in ptice bodo naredile manj škode.

Oskrba posevka

Bob je nezahtevna vrtnina. Prvič ga oplevemo, ko rastlina razvije četrti pravi list, potem pa pletje po potrebi nekajkrat ponovimo. Ko rastline zrastejo približno 15 cm visoko, jih osujemo in tla zastremo s posušeno travo ali slamo.

Ko začne bob cveteti, rastlinam pri vrhu odščipnemo glavni poganjek. Z vršičkanjem spodbudimo razvoj strokov in preprečimo širjenje črne uši, ki najprej napade sočne mlade poganjke.

Če gojimo visoke sorte boba, je dobro, da mu zagotovimo oporo, ki naj bo visoka vsaj meter. Oporo naredimo iz palic, med katerimi napnemo vrvice, za nižje sorte pa je dovolj, če na tla položimo veje. Zalivamo ga podobno kot druge stročnice, tik pred cvetenjem. Z zalivanjem ne hitimo preveč, sicer preobilica vlage na začetku rasti pospeši rast listov in poganjkov na škodo cvetov. Če je suša, pa zalivanje nadaljujemo tudi ob pobiranju strokov.

Bobu na vrtu ne pretijo omembe vredne bolezni, občasno mu škodo naredita le rja in pegavost. Veliko večja nadloga so črne bobove uši (*Aphis fabae*), ki v začetku junija začnejo najedati mlade vršičke. Na uši nas najprej opozorijo njihove »družice« mravlje, ki se hranijo z medeno roso, ki jo izločajo uši. Najboljša obramba pred ušmi pa so mešani posevki s čebulo, timijanom, žajbljem ali šetrajem; šetraj bobu prida še poseben okus. Prav tako vredno je poskusiti tudi z domačimi pripravki za škropljenje, narejenimi iz lupin agrumov, kopriv, rmana, vratiča ali pelina.

Uši na bobu

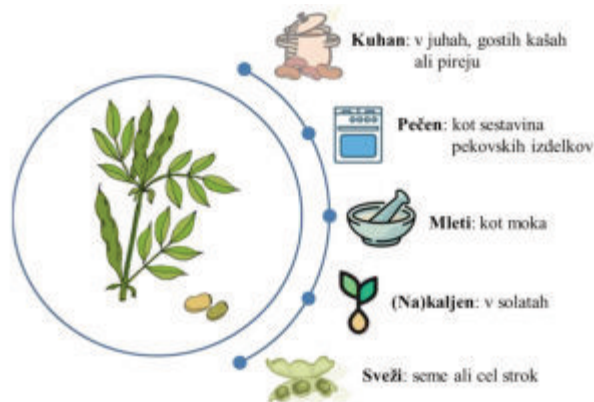
Spravilo in shranjevanje boba

Stroke potrgamo še zelene, torej prej, preden postanejo žilavi, tako da lahko rečemo, da se uporabna zrelost boba ujema z mlečno zrelostjo. Zrna so veliko okusnejša, če pobiramo mlade stroke, saj tako pospešujemo cvetenje in razvoj novih strokov. Prvi stroki so ponavadi primerni za pobiranje v začetku junija in jih pobiramo od spodaj navzgor. Ker se zorenje navadno zavleče, bomo imeli veselje s pridelkom vse do sredine avgusta. Če s pobiranjem zakasnimo, pa stroki potemni in postanejo vlaknati. Tedaj je najboljšo, da rastline porežemo in jih obesimo v suhem in zračnem prostoru. Ko se stroki posušijo, seme izluščimo in ga v neprepustno zaprtih posodah lahko shranimo tudi za več let.

Uporaba

Za prehrano so primerni tako nezrela ledvičasta zrna in mladi stroki kot listi rastnih vršičkov. Za zimski čas so primerna čvrsta posušena zrna, ki jih lahko jemo sama, v enolončnicah ali v solati. Predvsem pa je pozimi bob odlična priloga k domačim, kmečkim jedem. Sveža zrna kuhamo največ deset minut, medtem ko je suho zrnje dobro pred kuhanjem namočiti čez noč. Če zrna, ki vsebujejo veliko skoraj neprebavljive celuloze, »oluščimo«, pa je bob idealna hrana za diabetike in otroke. Skuhana semena med drugim lahko pražimo, tako da dobijo okus po lešnikovih jedrcih. Bob je zelo primeren tudi za zamrzovanje, še posebno sorte z zelenimi zrni.

V ljudskem zdravilstvu ima bob pomembno vlogo pri zniževanju holesterola ter zdravljenju obolenj ledvic in mehurja. Pri tem se uporablja čaj iz cvetov, luščin in semena, saj blaži bolečine, še posebno, če so te posledica ledvičnih kamnov ali vnetnih stanj.

Možnosti uporabe boba

Jedilni bob lahko naročite tudi v Sogini spletni trgovini.

Poskenirajte QR-kodo

Dr. Dragan Žnidarčič in Martina Oberman Žnidarčič,
Biotehniški center Naklo

NEGA KOŽE

Oskrba ran pri živalih je podobna kot pri ljudeh. Rana je odprta poškodba kože in globljega tkiva ali sluznic zaradi fizikalnih dejavnikov. Pravilna oskrba manjših ran je v pomoč pri ohranjanju zdrave kože, zlasti kadar gre za rane, ki so bile v stiku z zemljo oz. tlemi. Celjenje ran poteka v treh stopnjah: stopnja vnetja, stopnja proliferacije in stopnja obnavljanja. Pri oskrbi je najprej treba preveriti, kako globoka je rana, da se prepričamo, če bo dovolj, da jo oskrbimo sami ali bo potreben obisk zdravnika. Umazane, krvave rane je treba sprati pod tekočo vodo in jih razkužiti s sredstvom, primernim za rane. Rane, ki močneje krvavijo, je treba prevezati s čisto obvezo in na ta način ustaviti krvavitev. Mazila, ki vsebujejo različne aktivne učinkovine, pripomorejo k hitrejšemu celjenju ran, blažijo vnetja in kakršne koli bolezenske spremembe na koži, saj so primerna za vsakodnevno nego.

Podporna nega pri poškodbah, vnetjih in drugih spremembah na koži

Že vrsto let je na tržišču prisotno mazilo **Vetaseptal®**. Mazilo vsebuje eterična olja, kafro in mentol ter je primerno za nego rok molznika in vimena krav. Eterična olja se že vrsto let uporabljajo kot del tradicionalne medicine, saj blagodejno vplivajo na kožo, vitamin E pa ohranja svež in mladosten videz kože, kafra in mentol dajeta hladilen in blago antiseptični učinek.

Rejci **Vetaseptal®** uporabljajo za zaščito kože vimena in seskov po vsaki molži, pri edemu vimena, kot podporno terapijo pri mastitisu. **Vetaseptal®** je univerzalno mazilo, ki pomaga pri udarninah, vnetjih mišic po intenzivnem delu, vnetju kit, tetiv, sklepov. Koži daje mehko, jo vlaži in ščiti pred izsušitvijo in drugimi škodljivimi vplivi okolja, kot so vlaga, mraz in veter. Učinkovitost mazila **Vetaseptal®** se kaže v hladilnem učinku, saj vsebuje edinstvene vire hranljivih in regenerativnih naravnih snovi. Kombinacija eteričnih olj daje hladilni učinek po nanosu na boleče mišične predele, ki je še dodatno okrepljen z mentolom, ki se veže na posebne receptorje v koži in poveča občutek hlajenja. Pri uporabi mazila ob edemu vimena ali poškodbi vimena je treba prizadeta mesta namazati večkrat dnevno, sicer pa se lahko vime in roke namaže po vsaki molži, po potrebi večkrat dnevno.

Mazilo **Resorbens®** za kožo z antibakterijskim učinkom

Sinergija aktivnih učinkovin ihtamola, kafre, kalijevega jodida in eteričnega olja poprove mete daje antibakterijski, antimikotični in protivnetni učinek. Mazilo daje takojšen hladilni občutek, stimulira cirkulacijo krvi in deluje kot blagi lokalni anestetik.

Ihtamol ima antipruriginozni, hiperemični in antiseboročni učinek. Je katranski produkt, ki deluje blago antiseptično in antiflogistično. Pospešuje obnovo kože, blaži vnetje in deluje kot resorbent.

Eterično olje poprove mete ima antibakterijski učinek, deluje protivnetno in stimulira celjenje ran. Eterična olja delujejo vazodilatativno, torej povzročajo širjenje žil, lokalno se poveča pretok krvi in tako izboljšajo prekrvavljenost kože.

Kafra daje takojšen hladilni občutek, stimulira cirkulacijo krvi, deluje kot topikalni analgetik in blagi lokalni anestetik.

Vsi ti učinki so zaokroženi s kalijevim jodidom, ki ima antiseptični učinek in tako preprečuje okužbo na površini kože.

Mazilo **Resorbens®** uporabljamo v primerih podpornega zdravljenja kožnih ognjnikov oz. abscesov, flegmone in hematomov.

Cink vitaminska mast za podporo pri celjenju kožnih poškodb

Aktivni učinkovini *cinkov oksid* in *ribje olje* stimulirata celjenje ran, ščitita, izboljšata in pospešita obnovo kožnega tkiva ter tako občutno skrajšata čas celjenja. Cinkov oksid ima antibakterijski učinek, deluje protivnetno, blaži srbenje in stimulira celjenje ran. Zmanjšuje prepustnost površine kože, s tem zmanjšuje vnetno reakcijo in občutljivost na zunanje vplive. Ribje olje je bogat vir maščobnih kislin omega-3 ter vitaminov A in D3, ki krepita kožo in stimulirata njeno regeneracijo.

Rane se ob uporabi mazila hitreje posušijo, obenem pa se zmanjšata občutek napetosti in nagnjenost k razjedam. Blaži se občutek srbenja, s čimer se zmanjša želja po drgnjenju kože.

Cink vitaminska mast se uporablja za celjenje odrgnin, opeklin, razjed, preležanin, erozij ter ulkusov na koži in sluznici. Preprečuje okužbo ran in umirja vnetna stanja kože, ki se kažejo z rdečico in srbenjem.

Vsaka rana ima sposobnost, da se sama zaceli, vendar pa z ustrezno oskrbo rane lahko pripomoremo, da se proces celjenja pospeši in zaceli s čim manjšo brazgotino.

*Tina Horvat, dr. vet. med.
Lek Veterina, d. o. o.*

Resorbens

Cink vitaminska mast

Vetaseptal

MAZILA ZA REGENERACIJO IN NEGO KOŽE!

 www.lek-veterina.si

 +386 (0) 2 5413 403 info@lek-veterina.si

NAČRTOVANJE ZELENJAVNEGA VRTA

Daljši večeri so kot nalašč, da podrobno načrtujemo, katere vrtnine bomo pridelovali letos. Najlažje je, če začnemo z dvema listoma papirja. Na oba okvirno skiciramo naš vrt in gredice na njem. Na prvi skici označimo, kaj smo gojili kje v lanskem letu. To naj nam služi kot osnova za letošnjo zasaditev, saj se močno odsvetuje vrstenje enakih ali sorodnih vrst na isti gredici. Razlog je v tem, da sorodne rastline pogosto napadajo enake bolezni. S pravilnim načrtovanjem lahko tako že na samem začetku povečamo možnosti za obilen pridelek. Na primer, na delu vrta, kjer smo imeli lani zelje, letos ne sadimo zelja, prav tako ne ostalih kapusnic – cvetače, brokolija, nadzemne kolerabice, ohrovta ... Lahko pa tam recimo posadimo solato ali kumare, saj niso občutljive na iste bolezni.

PREDNOSTI ZGODNJEGA PRESAJANJA

Poleg najbolj očitne prednosti zgodnjega presajanja, ki je seveda zgodnji pridelek, se lahko s hitrim začetkom izognemo nekaterim vremenskim nevšečnostim. Spomladi so pogosta daljša obdobja dežja, ki nam onemogočajo delo na vrtu. Po nekaj dneh padavin moramo včasih počakati še cel teden, da so tla dovolj suha za delo na vrtu. Če imamo prve sadike posajene že pred tem, nas dež ne moti preveč.

ZAŠČITA RASTLIN PRED POZEBO

Vsekakor pomaga, če imamo na voljo rastlinjak. V njem se tla čez zimo manj ohladijo, zato se tudi hitreje ogrejejo, poleg tega pa nudi rastlinam zaščito, če po presajanju pride do nižjih temperatur. Brez rastlinjaka si lahko pomagamo z nizkimi tuneli, ki jih oblikujemo z loki, čez katere napnemo folijo za prekrivanje. Nizki tuneli namreč veliko bolje zadržujejo toploto, kot če folijo položimo neposredno na rastline.

VRSTE, KI NISO OBČUTLJIVE NA NIZKE TEMPERATURE

Nujno je vedeti, katere vrste so manj občutljive na nižje temperature in jih tudi temperature nekaj stopinj pod ničlo ne bodo prizadele. Sadike, namenjene zgodnjemu presajanju, gojimo v neogrevanih rastlinjakih, zato pri presajanju na prosto ne bodo doživele šoka, ampak so že aklimatizirane in bodo zelo hitro pričele z rastjo.

- Solate lahko v začetku februarja sadimo v rastlinjake, če seveda tla niso zamrznjena. Na Primorskem lahko solato sadimo tudi na prosto, pri tem pa ne smemo pozabiti na primerno zaščito. Tudi v rastlinjaku ne škodi, če sadike še dodatno zaščitimo s folijo. S tem si zagotovimo še zgodnejši pridelek.
- Čebula, česen in šalotka so prav tako prvi znanilci pomladi. Pri njih dodatna zaščita ni potrebna, saj izvrstno prenašajo nizke temperature.
- Grah in bob, vzgojena iz sadik, se odlično obneseta pri zgodnjih presajanjih. Dokler so temperature blizu 0 °C, ju moramo zaščititi.
- Tudi jagod in artičok nizke temperature ne motijo preveč, je pa sadike vsaj na začetku priporočljivo prekriti s folijo.

KDAJ POSADITI PRVE SADIKE

Tla ne smejo biti zamrznjena, segreti se morajo na vsaj 5 °C. Za delo na vrtu moramo paziti tudi, da niso preveč mokra, saj bi s teptanjem in prekopavanjem uničili njihovo strukturo, zmanjšali bi zračnost, sadike pa »zabetonirali«, s čimer bi bila ovirana rast korenin. Na začetku sezone čim manj hodimo po golih tleh in predhodno obdelamo samo tiste gredice, kjer bomo posadili prve sadike.

PREDNOSTI GNOJENJA Z ORGANSKO-MINERALNIMI GNOJILI

Da bodo vaše rastline lepe, zdrave, močne, vam svetujemo gnojenje z organsko-mineralnimi gnojili. Njihova prednost je, da za razliko od ostalih mineralnih gnojil nudijo rastlinam dostopnost hranil tudi v stresnih pogojih (temperturni in hidro stres, stres po suši) in po poškodbah zaradi bolezni in škodljivcev, predvsem zaradi vezave na humusne komponente. Imajo tudi boljši izkoristek zaradi hranil, vezanih na humine, ki pomagajo vezati tudi talne resurse v tleh, ki nastajajo s preperevanjem le-teh. Zaradi tega je potreba po količini gnojenja manjša v primerjavi z ostalimi mineralnimi gnojili. Odvisno od tal praktično ni izpiranja hranil oziroma je le-to minimalno. Zaradi teh lastnosti delovanja imajo takšna gnojila certifikat, ki zagotavlja najmanjši možni vpliv na okolje.

Planta Prelesje, d. o. o.

NAJBOLJŠE ZA VAŠ VRT

Sejte z nami!

Plantia Prolesy

lortolano

Fioral

FIORAND
Zaščita tolar in orla

orto mio

BIG Pack

Bio Compost Sementi

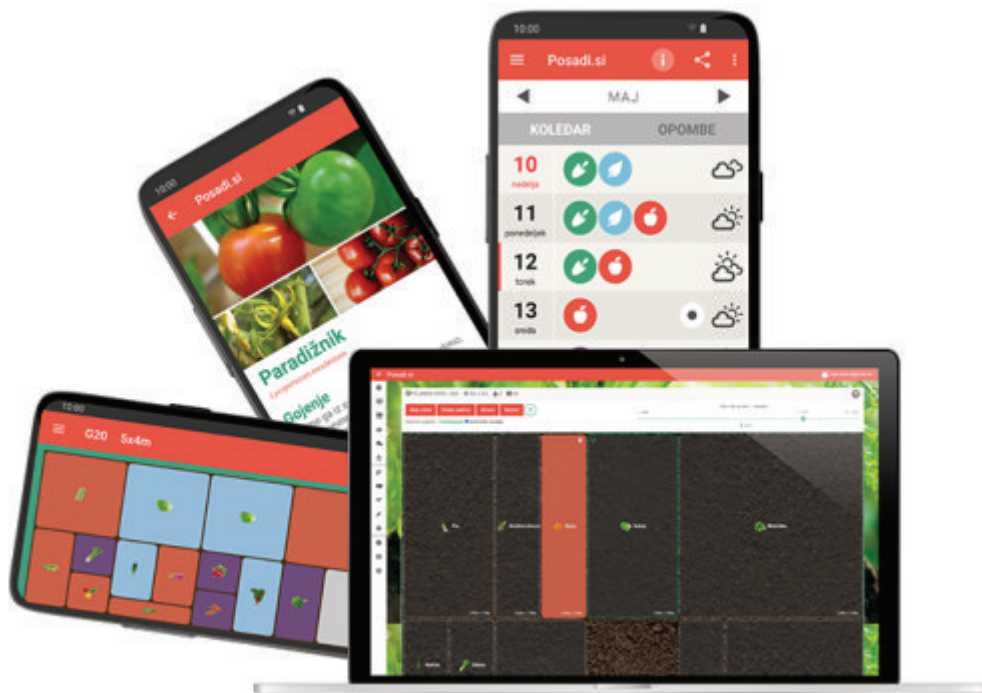
Z vami
že več kot
120 letin.

Zavarovanje
posevkov in plodov

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

RAZCVET DIGITALNE POMOČI PRI VRTNARJENJU

ŽEPNI VRTNARSKI ASISTENT **posadi.si**

*V dobi tehnologije se vrtnarjenje vse bolj usmerja tudi s pomočjo digitalnih orodij, ki predvsem mlajšim vrtnarjem prinašajo dostop do bogatega znanja, kadar koli in kjer koli ga potrebujejo. Mobilna vrtnarska aplikacija **Posadi.si**, ki jo je razvil slovensko podjetje, združuje ljubezen do vrtnin z najnovejšimi inovacijami v IT-sektorju. Spoznajte funkcije in ključne novosti aplikacije Posadi.si.*

Osnovne funkcije aplikacije Posadi.si:

- **Interaktivni setveni koledar** vam ponuja vpogled v setveni koledar, ki upošteva lokacijo uporabnika in sezono ter podaja prilagojene nasvete za sajenje, presajanje in nego vrtnin.
- **Dnevnik rasti:** Sistematično lahko spremljate razvoj vrtnin, zabeležite lahko pomembne datume in dogodke ter spremljate napredek vašega vrta skozi čas.
- **Izris vrta v spletnem planerju**, ki ga najdete na <https://spletni.posadi.si>: Vaš vrt lahko izrišete in opremito z vrtninami, aplikacija pa vam bo ob načrtovanju svetovala tudi glede dobrih in slabih sosedov.
- **Vodiči in nasveti:** Dostopate lahko do bogate zbirke vseh vrst vrtnarskih vsebin in nasvetov glede škodljivcev.

Aplikacija ponuja dostop do osnovnega vrtnarskega znanja, pa tudi do naprednih tehnik in skrivnosti, ki so potrebne za uspešno vzgojo različnih vrst vrtnin.

Ključne novosti pri Posadi.si v letu 2024:

- **Pomoč umetne inteligence** za odgovore na vrtnarska vprašanja: Po obsežno izvedenih testiranjih so razvijalci aplikacije izbrali najbolj ustrezen model za odgovarjanje. Uporabniki so z odgovori zelo zadovoljni, saj za vsak odgovor lahko podajo tudi svojo oceno. S pomočjo umetne inteligence vam bo torej aplikacija ponudila takojšnje odgovore na različna vrtnarska vprašanja.
- **Možnost postavljanja vprašanja agronomu:** Za tiste, ki iščete še bolj osebno pristop, Posadi.si omogoča neposreden stik s strokovnjakom za vrtnarjenje. Agronom se posveti vsakemu vašemu vprašanju individualno, saj mu poleg vprašanja pošljete še slike vaše težave, kar zagotovi najbolj strokovne odgovore in nasvete.

Kako do brezplačnega preizkusa Posadi.si PRO? V sodelovanju s KGZ SLOGA Kranj, z. o. o., vam ponujamo 3-mesečni brezplačni dostop do PRO različice za vse prejemnike Sloginih novic. PRO različica prinaša dodatne funkcionalnosti in ekskluzivne vsebine, ki bodo še nadgradile vašo uporabniško izkušnjo. Za aktivacijo poskenirajte QR-kodo in sledite navodilom.

Zaključek: Posadi.si je več kot le aplikacija; je most med tradicionalnim vrtnarjenjem in sodobno tehnologijo. Z njenimi osnovnimi funkcijami in novostmi vam aplikacija odpira vrata do nove dimenzije vrtnarjenja, kjer so informacije in podpora dostopne z enostavnim dotikom na zaslonu. Ne glede na to, ali ste začetnik ali izkušen vrtnar, Posadi.si prinaša orodja in znanje, potrebno za uspeh v svetu vrtnarjenja. Posadi.si utira pot k zeleni prihodnosti, kjer je vrtnarjenje dostopno, enostavno, učinkovito in povezano.

posadi.si

Posadi.si
Vaš žepni vrtnarski asistent

BREZPLAČEN DOSTOP do sveta naprednega vrtnarjenja s **Posadi.si**

Skenirajte QR kodo za brezplačen prenos aplikacije Posadi.si!

KGZ Sloga vam podarja 3 mesece brezplačnega dostopa do Posadi.si PRO.

Koda: **kgzsloga24**

Dobrodošli v Posadi.si PRO!

Kjer vaša vrtnarska pot obrodi kot še nikoli prej

SLOGA
Krajinsko gozdarsko podjetje o.o.

KGZ SLOGA vam podarja 3-mesečni brezplačni dostop do mobilne aplikacije Posadi.si PRO

Kaj pridobim s Posadi.si PRO?

- Dostop do naprednega planiranja vrta, ki upošteva **kolobarjenje**
- **Takojšnje odgovore** umetne inteligence na vsa vaša vrtnarska vprašanja in hitre odgovore človeškega eksperta
- **Setveni koledar** z informacijami o več vrtninah in zeliščih
- Prilagojene vrtnarske **opomnike**

Navodila za aktivacijo:

1. Če aplikacije še nimate, s pametnim telefonom poskenirajte QR kodo za prenos aplikacije (trenutno samo Android)
2. Prijavite se ali opravite registracijo
3. Kliknite na 3 pikice desno zgoraj in izberite 'Posodobi v PRO s promocijsko kodo'
4. Vnesite kodo **kgzsloga24** in sledite navodilom (znižanje se obračuna proti koncu nakupnega procesa)

Pogoji: Velja za enkratno uporabo. Po preteku preizkusnega obdobja se zaračuna redna cena Posadi.si. Naročnino lahko kadarkoli prekinete. Za več informacij obiščite www.posadi.si ali nam pišite na info@posadi.si

Biotično varstvo rastlin je način zatiranja škodljivih organizmov rastlin z uporabo živih koristnih organizmov. Koristni organizmi vplivajo na škodljivce ali povzročitelje bolezni tako, da ovirajo njihov razvoj ali jih uničijo. Koristne organizme pogosto imenujemo tudi naravni sovražniki. Ljudem in gojenim rastlinam niso nevarni. V biotičnem varstvu uporabljamo znanje o odnosih med vrstami in z izbranimi koristnimi organizmi zmanjšujemo populacije škodljivih organizmov ter jih ohranjamo pod pragom gospodarske škode.

Za biotično varstvo lahko uporabljamo mikroorganizme (glive, bakterije in viruse) ali makroorganizme (žuželke, pršice in ogorčice). Glede na način delovanja makroorganizme delimo na tri večje skupine:

1. **Plenilci ali predatorji** so prosto živeče žuželke in plenilske pršice ter druge živali, ki napadajo rastlinske škodljivce, se z njimi hranijo in jih pokončajo. Navadno so večji od žrtev. Svoje gostitelje pojedjo, tako da od njih ostane le prazen zunanji skelet ali jih zabodejo in iz njih izsesajo vsebino telesa. Organizme napadajo v različnih razvojnih stopnjah. Posebno napadalni so pri plenu v kolonijah (npr. kolonije listnih uši). Plenilci večinoma niso popolnoma specializirani za plen in se prehranjujejo z več različnimi vrstami žuželk ali pršic. Za razvoj in preživetje plenilcev je odločilno, da je na voljo dovolj plena v ustrezni razvojni stopnji in so vzpostavljene okoljske razmere, ki omogočajo razvoj plenilcev.
2. **Parazitoidi** so bolj specializirani za gostitelje kot plenilci. V ali na gostitelja (jajčece, ličinko, bubo ali odrasli osebek škodljivca) odložijo eno ali več jajčec. Izlegle ličinke se hranijo z gostiteljem, ki ne pogine takoj. Nekaj dni po parazitiranju se spremeni videz (oblika in barva) škodljivca. Iz poginulega škodljivca izleti odrasel osebek parazitoida, ki išče novo žrtev.
3. **Entomopatogene ogorčice** imajo specifičen način delovanja na škodljivce. Živijo v simbiotsko-mutualističnem odnosu z bakterijami. Ogorčice vstopijo v žuželko skozi telesne odprtine ali aktivno prek povrhnjice ličinke ter vanje sprostitjo bakterije, ki v 24–72 urah pokončajo gostitelja. Umrle ličinke spremenijo barvo v rumeno-rjavo ali rdečkasto (odvisno od vrste). Ogorčice se v gostitelju razmnožijo, zapustijo propadlega gostitelja in poiščejo nov plen.

Koristne žuželke na ciljne organizme delujejo kot plenilci ali parazitoidi, koristne pršice pa kot plenilci.

Biotično varstvo z makroorganizmi ureja Pravilnik o biotičnem varstvu rastlin. Pravilnik določa, da je uporabnik usposobljen, če ima potrdilo o pridobitvi znanj iz fitomedicine in upošteva ostale določbe tega pravilnika. Pri biotičnem varstvu se prednostno uporabljajo vrste s seznama domorodnih vrst organizmov. Seznam domorodnih vrst in tujerodnih vrst ter komercialnih proizvodov, ki so v prodaji v Sloveniji, je dostopen na spletni strani <https://www.gov.si/teme/bioticno-varstvo-rastlin/>.

Biotično varstvo zoper pršice: Uporablja se plenilska pršica (*Amblyseius andersoni*), ki med drugim zatira pršice prelke (*Tetranychus sp.*). Naselimo jih, ko temperature presežejo 10 °C. Priporoča se več izpustov, dokler populacija ne doseže 30–50 osebkov/m². Uporablja se na: sadnem drevju, jagodah, paradižniku, papriki, jajčevcih, bučkah, kumarah, hmelju, okrasnih rastlinah in drugo.

Biotično varstvo zoper resarje/tripsa: V necvetočih posevkih se naseli plenilska pršica (*Amblyseius cucumeris*). V več aplikacijah se skupaj naseli 200–300 osebkov/m². V cvetočih nasadih se naseli cvetna plenilka (*Orius majusculus*). V več naselitvah se skupno naseli 2–6 osebkov/m². Zelo rada se skriva v cvet, kjer poje 20 ličink ali 6 odraslih tripsov na dan. Za zatiranje nekaterih novih vrst resarjev se uporablja plenilskega resarja (*Aeolothrips intermedius*), ki poleg resarjev pleni tudi pršice. V več izpustih se priporoča skupaj 1–4 osebkov/m². Uporablja se na: kumarah, papriki, jajčevcih, jagodah, čebuli, zelju, okrasnih rastlinah.

Biotično varstvo zoper ščitkarje: Za zatiranje rastlinjakovega in tobakovega ščitkarja se uporablja parazitoidna osica (*Encarsia formosa*), ki jo naselimo v več odmerkih 2–4 osebkov/m², dokler skupna populacija ne doseže 15–25 osebkov/m². Mehkokožna plenilka (*Macrolophus pygmaeus*) je polifagna in poleg ščitkarjev zatira tudi pršice, zavrtaške in paradižnikovega molja. Uporablja se na: papriki, jajčevcih, kumarah, paradižniku, jagodah, okrasnih rastlinah.

Biotično varstvo zoper uši: Uporablja se predatorje (pikapolonice) in muhe trepetalke (*Episyrphus balteatus* in *Sphaerophoria rueppellii*) ter parazitoidne (parazitske osice). Med predatorje spadajo dvopike pikapolonice (*Adalia bipunctata*) in plenilske polonice (*Propylea quatuordecimpunctata*). Samice odložijo 400–900 jajčec, ki lahko v 10–15 dneh pojejo 350–400 listnih uši. Pojejo jih lahko celo do 100 na dan. Muhe trepetalke so aktivne pri zelo širokem razponu temperatur. *Episyrphus balteatus* so najbolj aktivne pri T < 20 °C, *Sphaerophoria rueppellii* pa pri temperaturah > 20 °C. V nekaj tednih lahko odložijo do 3500 jajčec, vsaka ličinka pa poje do 400 uši. Parazitske osice (*Aphidius ervi*) in plenilske hrčice (*Aphidoletes aphidimyza*) odložijo svoje jajčece v listno uš, ki jo nato od znotraj počasi požre. V njej zraste nov parazitoid, ki se nato izleže. Uporablja se na: papriki, jajčevcih, melonah, kumarah, okrasnih rastlinah, krompirju, jagodičevju, jablani, korenovki in drugih rastlinskih vrstah.

Biotično varstvo z entomopatogenimi ogorčicami se uporablja za zatiranje talnih škodljivcev, kot so mrtvaške mušice, listne zavrtaške, sovke, strune, ličinke jabolčnega zavijača, bramorja in druge. Sredstvo se raztopi v mlačni vodi in s čim večjo količino vode zalije površino.

Biotično varstvo z mikroorganizmi (glive, bakterije in virusi) ureja zakonodaja s področja fitofarmaceutskih sredstev. Registrirana sredstva so objavljena na spletnih straneh UVHVVR oz. na naslovu <https://spletni2.furs.gov.si/FFS/REGSR/index.htm>.

Sredstvo BOTECTOR na podlagi glive *Aureobasidium pullulans* (seva DSM 14940 in DSM 14941) se uporablja zoper sivo plesen (*Botrytis cinerea*) na jagodah in jagodičevju. Sredstvo POLYVERSUM na podlagi (*Pythium oligandrum* M1) deluje kot mikoparazit, ki z encimsko razgradnjo škodljivim glivam jemlje kisik in hranila, ki se uporabljajo na zelenjavi in številnih drugih vrstah. Deluje zoper talne glive, listne pegavosti, sivo plesen ...

Ukrep biotičnega varstva (BVR) je subvencioniran v sklopu SN 2023-2027/KOPOP, in sicer za poljščine 176 €/ha, zelenjadnice na prostem 612,80 €/ha, zelenjadnice v rastlinjakih 1857,60 €/ha in sadjarstvo 458,40 €/ha. Ukrep se lahko kombinira z drugimi intervencijami SN 2023-2027. Program BVR mora potrditi javna služba zdravstvenega varstva rastlin. Tehnološka navodila BVR so dostopna na spletni strani ARSKTRP.

Za izbiro organizmov za biotično varstvo ter natančno strategijo nanosa in odmerkov se je smotno posvetovati s svetovalci, ki tržijo proizvode za biotično varstvo.

Parazitoidna osica *Trichopria drosophilae* - naravni sovražnik plodove vinske mušice *Drosophila suzukii*
Vir slike: Bioplanet

BIOTIČNO
VARSTVO
RASTLIN

PICOUNT d.o.o.
Mošnje 2c | 4240 Radovljica
Tel.: 08 205 32 00 | info@picount.si
www.picount.si

Blaž Rebolj, Ana Potočnik
PICOUNT

REŠEVANJE PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI PRI KOŠNJI V TUJINI

Kmetijski prostor in sočasno prostor za prostoživeče živali se je v desetletjih zelo spremenil. V prostoru, ki je prvinsko namenjen kmetu in živalim, se danes dogaja veliko več dejavnosti. Sedanji čas, ljudje in različne potrebe človeka spreminjajo kmetijski prostor. Prostoživeče živali ga zanesljivo ne bi, če bi ga, pa ga ne bi v tako obliko, kot obstaja danes. Osnovno in temeljno spremembo oblike prostora je povzročila kmetijska dejavnost. Kmet na to spremembo ni mogel vplivati, ampak je bil prisiljen v spremembo oblike obdelovalnih površin.

Poseljenost zemljišč narašča. Število prebivalcev se nezadržno veča. Predvideva se, da bo leta 2050 na svetu že okoli devet milijard ljudi. Povečanje gostote prebivalstva vsak opazi tudi v svoji neposredni okolici. V normalnih življenjskih okoliščinah porasta števila prebivalcev civilizacijsko ne moremo uravnati. Stvari se in se bodo urejale same po sebi. Vendar z naraščajočo populacijo človeštva v svetu ali v neposredni okolici se sočasno povečuje potreba po vsakdanji hrani za človeka. Predvideva se, da bo moralo kmetijstvo v letu 2050 pridelati dvakrat več hrane, kot jo pridelala danes. Za izpolnitev navedenih zahtev bodo potrebni izredni naporji s strani kmetijstva ob sočasnem zmanjšanju kmetijskega prostora in drugih okoljskih nevarnosti. Kmetijska dejavnost na kmetijskih površinah postaja enakovredna industrijski dejavnosti. To pomeni neprekinjeno delo na kmetijskih površinah podnevi in ponoči, kakor tudi natančna uporaba fitofarmaceutskih sredstev, mineralnih gnojil ob vsakem potrebnem in zahtevanem času. Brezžično in brez fizične prisotnosti človeka na polju pri upravljanju kmetijskih strojev, tako imenovano kmetijstvo 4.0, pomeni upravljanje kmetijske dejavnosti s ciljno usmeritvijo v čim večji pridelek. Vse navedeno pa za prostoživeče živali predstavlja večjo nevarnost.

Poškodovanje, pogini in uničenje gnezd prostoživečih živali na kmetijskih površinah so se vedno dogajali, se dogajajo in se bodo dogajali. Kmet in prostoživeča žival na kmetijskih površinah sta edina živeča oseba, ki imata neodtujljivo pravico bivanja, obdelovanja in življenja na kmetijskih površinah. Vsi drugi udeleženci na kmetijskih površinah so že stoletja vsiljivi in moteči elementi pri uporabi kmetijskih površin.

Noben kmet namenoma ne poškoduje prostoživeče živali, saj mu je v okras in pomeni pestrost in življenje na kmetijskih površinah. Nobena prostoživeča žival se namenoma ne poškoduje na kmetijskem stroju ali pri obdelavi polja. Zakaj potem nastajajo poškodbe in pomori prostoživečih živali? V zdajšnjem času kmetijske površine niso več namenjene samo prvobitnemu namenu pridelave hrane; namenjene so tudi urbanemu človeku za sprostitvev in razbremenitev težav, ki jih prinaša naš vsakdanjik. V tujini je za reševanje navedene problematike odgovornih veliko oseb, namenjajo ji veliko časa in sredstev. V Avstriji so začetne vzroke utemeljili z različnimi dejstvi.

Med poglavitnimi vzroki za pokos prostoživečih živali navajajo zmanjšanje števila manjših kmetij in sočasno manjših košnih površin ter skladno s tem povečanje površin za košnjo. Večje površine po navadi pokosijo v istem času, kar pa živalim onemogoči umik z ogrožene površine. Naslednji dejavnik je površinska storilnost kosilnic, obračalnikov ali silažnih kombajnov. S povečanjem površin se sočasno v okviru kmetovih ekonomskih možnosti za nakup strojev povečajo tudi površinske zmogljivosti kmetijskih strojev. V zadnjem času pa delo priprave krme opravljajo podjetniki/lastniki kmetijskih storitev za košnjo, siliranje in transport, ki uporabljajo najsodobnejše kmetijske stroje z veliko površinsko storilnostjo.

Okvirni podatki o zmogljivosti kmetijskih strojev, uporabljenih pri pripravi silažne krme, so: samohodna kosilnica delovne širine 9,7 m, moč motorja 300 KM (konjskih moči), hitrost košnje 12 km/h in tudi več, zgrabljajnik z 18 m delovne širine, njegova površinska storilnost je 3,5 ha v 15 minutah, zgrabek ima lahko širino do 2,5 m, nato uvelo krmo zreže na manj kot 4 cm z močjo motorja 600 KM in masnim pretokom krme skozi kombajn 183 t/h. Z navedeno kmetijsko mehanizacijo obdelajo – pokosijo in pospravijo krmo od 50 do 60 ha v nekaj dneh, seveda ob lepem vremenu.

Kosilnice vsako leto po predvidevanjih pohabijo ali pobijejo okoli 60.000 srnjadi v Nemčiji. Opozorilna in preprečevalna naprava je namenjena pravočasnemu opozarjanju kmetov na prisotnost živali na obdelovalni kmetijski površini.

Samohranitveno preživetje živali je v naravi popolnoma dovršeno. Primer lisice, ki išče plen oziroma hrano za preživetje. V primeru, da se v bližini v visoki travi nahaja srnin mladič, skoten pred nekaj dnevi, ga lisica ne opazi ali ne zazna njegovega vonja. Srna je pred zapustitvijo mladiča skrbno polizala in s tem preprečila oddajanje vonja mladiča.

Instinktivno obnašanje nudi mladiču najučinkovitejšo zaščito pred naravnim sovražnikom. Vendar prirojeni instinkt vodi mladiča v pogubo zaradi uporabe novih tehnologij priprave krme. Mladič ob hrupu kosilnice in vrtečih se nožev na kosilnici ne beži. Prirojeni nagon k določenemu ravnanju živali zadrži žival na mestu, kjer je srna zapustila mladiča. Zaključek zgodbe je vsem jasen in tragičen.

Možni postopki reševanja:

- ročno plašenje živali in uporaba psa,
- naprave, nameščene na travniku za odganjanje živali,
- nameščeni IR-senzorji na traktorju,
- skanje živali na travniku z letalniki.

Če primerjamo reševanje in odkrivanje živali z lovskimi psi ali ročno plašenje živali, potrebujemo za pregled enega hektarja okoli 166 minut. Z »letečim reševalcem« je storilnost pregleda 40-krat hitrejša in tudi zanesljivejša.

Leteči reševalci

Površinska storilnost letečega reševalca je skladna s površinsko storilnostjo obstoječih sodobnih strojev za pripravo krme. Za pregled 1 ha travnika naprava potrebuje 5 minut, če leti na višini 50 m. Če se višina leta zmanjša na 30 m, se čas pregleda podvoji. Višina leta se zmanjša zaradi zanesljivejšega odkrivanja divjadi v primeru povečanja sončnega obsevanja v opoldanskem času. Senzorji za odkrivanje

divjadi najboljšo delujejo pri večji temperaturni razliki med okolico – visoko travo in divjadjo, ki jo rešujemo. Z izenačitvijo ali povečanjem temperature okolice – trave je iskanje manj zanesljivo. Vendar razvoj naprave poteka tako, da bo naprava uporabna ves dan in z enako zanesljivostjo.

Začetki reševanja prostoživečih živali z novejšimi metodami reševanja

Najnovejša tehnologija odkrivanja živali je namenjena zaščiti živali pred bolečino, pohabljenjem ali smrtjo. Naprava nemškega letalskega centra (Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt – DLR) zazna živali, ki ležijo v travi. Naprava odda opozorilni signal, zato da vzbudi pozornost kmeta, ki upravlja kosilnico. Naprava v osnovi deluje tako, da infrardeči senzorji naprave zaznajo razliko med telesno toploto živali in temperaturo okolice. Senzorji se nahajajo na nosilcu, ki je nameščen vodoravno nad kosilnico, ne glede na to, ali je kosilnica vpeta čelno ali bočno na traktorju. Koristnost več naprav se je izkazala na terenskih testih v Severnem Porenju – Vestfaliji, Bavarski in Zgornji Avstriji, zato so prototip v sodelovanju z malimi ali srednje velikimi podjetji pripravili za čimprejšnjo serijsko proizvodnjo. Za napravo obstajajo standardne komponente, ki bodo rešitev za prostoživeče živali. Znanstveniki DLR ocenjujejo, da bo proizvod stal od 400 do 800 €. Stroški nakupa naprave bodo odvisni tudi od tega, koliko kmetov bo uporabilo napravo. Nekateri menijo, da za kmeta uporaba naprave pomeni izgubo časa košnje, ker mora kmet po opozorilnem signalu naprave prekiniti delo in opaženo žival odstraniti z nevarnega območja košnje. Toda kmet z uporabo naprave ne reši le živali, ampak zmanjša onesnaženost krme, posledično pa možnost obolelosti krav ali drugih živali, ki se krmijo s travno silažo ali senom.

Med prvimi proizvajalci kmetijskih strojev za košnjo in pripravo krme je bilo podjetje Pöttinger z izdelkom Sensosafe, ki je bil neposredno od proizvajalca kmetijskega stroja tehnično razvit in sočasno nameščen na kosilnico (Slika 1).

Reševalna naprava Sensosafe iz Pöttingerja je optični senzorski nosilec, nameščen neposredno na sprednji kosilnici ali na kosilnici, nameščeni zadaj na tritočkovnem priključnem drogovju. Pöttinger Sensosafe je že leta 2017 prejel nagrado za inovacije na predstavitvi Agritechnica v Hannoveru.

Slika 1: Reševalec Pöttinger Sensosafe (vir: Pöttinger)

Pri košnji, ko naprava zazna prisotnost živali v travi, hidravlični sistem traktorja po prejemu signala iz naprave samodejno dvigne kosilnico in prepreči pokos živali.

V spomladanskem obdobju košnje 2020 so nekatere izvedbe Sensosafe intenzivno testirali. Praktične izkušnje, pridobljene pri tem postopku, se zelo razhajajo. Načeloma bi lahko rešili izjemno veliko število živali. Pri navedenem postopku so predvsem prisotni pomisleki kmetov zaradi povečane nakupne cene kosilnice in prilagoditve hidravlične naprave za določen tip traktorja. Kosilnica namreč ni združljiva z vsako izvedbo traktorja. Pomembno je vedeti še, kdo naj bi bil investitor določene varovalne naprave na kosilnici.

Sistem deluje optimalno tudi pri polni dnevni svetlobi ali pri popolnem sončnem obsevanju. Senzorji, nameščeni na nosilcu naprave, pretvarjajo svetlobo različnih valovnih dolžin v električni signal, ta vodi v hidravlični sistem za hiter samodejni dvig kosilnice. Po tem postopku reševanje Sensosafe zazna srnjad ali drugo malo poljsko divjad. Voznik traktorja sočasno prejme tudi akustični signal in lahko takoj zavira traktor.

Obstaja tudi drugi način namestitve naprave na vmesno drogovje. Kosilnica je nameščena spredaj – čelno na tritočkovni priklop. V tem primeru namestitve se predhodno pregleda naslednjo pot in delovno širino košnje. Vozniku traktorja – po prejemu signala (vizualno in akustično) – omogoča, da ustavi traktor in reši odkrito žival. Lahko jo odstrani iz nevarnega območja ali označi, kje se nahajajo živali, ter se jim pri naslednji košnji izogne. Prednost naprave je v tem, da ni potrebnega dodatnega osebja pri reševanju živali.

Naprava deluje na principu toplotnega sevanja. IR-sevanje je sevanje, ki ga oddajajo segreta telesa. Če ima telo temperaturo, višjo kot 0 K (-273°C), oddaja IR-sevanje. IR-sevanje spada med tako imenovana optična sevanja. To so sevanja, katerih valovna dolžina je od 100 nm do 1 mm. Med optična sevanja spadata tudi vidna svetloba, ki ima valovno dolžino od 400 do 780 nm, in ultravijolično sevanje, ki ima valovno dolžino od 100 do 400 nm.

Ob razvoju novih strojev za košnjo so že v osnovnem konceptu konstrukcije upoštevali zamisel varovanja prostoživečih živali. Podjetje Class, ki izdeluje stroje za spravilo in pripravo krme, je v samovozno kosilnico že vgradilo IR-senzorje. Ti voznika že med košnjo opozorijo na prisotnost divjadi na travniku in s tem na možnost rešitve živali (Slika 2).

Slika 2: Samovozna kosilnica Class (vir: Class)

»Die Rehkitzretter« (bvcp.de/rehkitzrettung-aus-der-luft) je največji osrednji imenik reševalcev za prostoživeče živali. Izhaja iz Bundesverband Copter Piloten e.V. in ga zdaj podpirajo Rotors, podjetje, specializirano za kmetijski sektor, ter nemška fundacija za prostoživeče živali in »kitzrettung-hilfe.de«. V osrednji bazi podatkov se zabeležijo lokacija, datum in število najdenih živali. Namen tega dela je, da želi meriti uspeh pri reševanju mladičev srn in pripraviti sklepe za prihodnost dela. Sodelujoči sodelavci, organizacije ter zasebni in komercialni piloti brezpilotnega letala so prikazani v bazi podatkov za pomoč pri reševanju. Poizvedbe o lokacijah živali so brezplačne. Kmetje, ki želijo reševalno pomoč oziroma stik z njimi, jih najdejo na naslovu: <http://dlv-landtechnik.de/rehkitzretter>.

Cilj platforme Rehkitzretter.eu je združiti kmete, pilote, organizacije in sodelavce ter poenostaviti komunikacijo. Poleg reševanja živali organizacija nudi tudi splošno podporo v izrednih situacijah pri iskanju ljudi. Vsak sodelujoči delo opravlja brezplačno. Za reševalno delo se kmetje lahko registrirajo brezplačno. V bazo podatkov vnesejo lokacijo in čas košnje. Piloti brezpilotnih letal nato kontaktirajo kmeta. Platforma nudi pregledne podatke o lokaciji, kmetih, lovcih, pilotih in organizacijah: <https://www.rehkitzretter.eu>.

Letalniki s toplotno slikovno kamero lahko zaznajo žival iz zraka. Če je kmet najavil čas in datum košnje za zemljišče, so obveščeni vsi registrirani reševalci v njegovi bližini. Pomočniki lahko zaprosijo kmeta za vstop na zemljišče in posredujejo svoje pridobljene podatke kmetu. Kmet nato kontaktira reševalca in prenese podatke o času in kraju na reševalca živali.

Upravitelj – koncesionar lovišča se lahko tudi registrira in vpiše svoje lovišče v digitalni zemljevid. Prav tako je obveščen o iskalni akciji in lahko da prepoved na načrtovano delo brezpilotnega letala. Dolgoročni namen je, da bi morala statistika rešenih živali pokazati površine in lokacije, kjer je mogoče pričakovati veliko živali. Pri vsakem reševanju se beleži tudi čas, potreben za iskanje in rešitev živali.

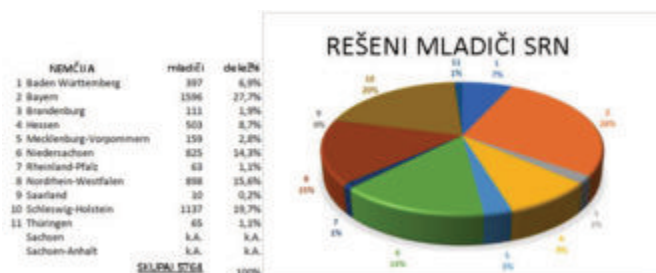
Na portalu www.rehkitzrettung.org so poleg sodelavcev na interaktivnem zemljevidu prikazani tudi piloti letalnikov. Zainteresirani kmetje lahko s kontaktnimi podatki najdejo pilote letalnikov v svoji regiji. Piloti niso registrirani le za svojo lokacijo, temveč tudi za operativni obhod, ki je prikazan na zemljevidu (Bundesverband Copter Piloten – BVCP).

Prednosti centralne dokumentacije o reševanju:

- največji imenik reševalcev, ki rešujejo prostoživeče živali pred košnjo ali drugimi kmetijskimi opravili;
- največja zbirka beleženja uspehov pri reševanju živali (kraj, čas in število rešenih živali);
- možnost oddaje naročil kmeta za reševanje (navedba območij, ki jih je treba preiskati pred kmetijskim delom);
- registracija reševalcev kot članov organizacije in sodelavcev;
- vnos podatkov reševanja, registracija osebe kot bodočega reševalca; informacije za iskanje so brezplačne, preproste, jasne in znanstveno pomembne;
- zavarovanje letalnika z vrednostjo pod 7500 € je premija v višini 250 € na leto, obsega celotno odgovornost, vključno z letalnikom.

Vsako pomlad se pojavi isti problem: kmetje imajo le majhno časovno priložnost, da pokosijo svoje travnike in tako zagotovijo krmo za svojo živino. Pogosto se zgodi, da neopažena žival postane žrtev kosilnice. Vsako leto je samo v Nemčiji okoli 60.000 do skupno 100.000 ubitih živali. Med te spadajo v večini skotena srnjad, mladi zajci in ostala mala divjad na kmetijskih površinah. V letu 2020 je bilo rešenih 5764 mladičev srn. Pri tem delu je sodelovalo 115 pilotov letalnikov z organizacijo (Slika 3).

Slika 3: Uspehi reševanja v Nemčiji (vir: Bundesverband Piloten)

Slika 4: Rešeni mladiči srn z letalniki v letu 2020 (vir: Bundesverband Piloten)

Predstavitev reševanja prostoživečih živali na Bavarskem

Mladiči srne se skotijo koncem aprila in v začetku julija. V istem časovnem obdobju se prične intenzivna košnja za pripravo travne silaže ali suho seno. V primeru reševanja na Bavarskem se kmet poveže z bavarskim Jagverband in podjetjem geo-kozept GmbH. Lovec in dva pilota na prostovoljni osnovi po sprejemu klica z letalnikom preiščeta navedeno lokacijo košnje. Pomembno je, da je temperaturna razlika med iskano živaljo in senzorjem okoli 36 °C. V nekaj minutah pregledata območje enega hektarja. Na osebni računalnik se spremljevalcu na ekranu prikažejo bele barvne oznake, ki potrjujejo prisotnost živali na travniku. Lovec poišče žival na travniku ter jo z rokavicami in obloženo travo odnese na varen kraj (Slika 4). Rešen mladič ne sme biti kontaminiran z vonjem po človeku. Če je mlada žival že nekoliko starejša, na primer okoli en mesec, se sama umakne s travnika, če se ji približa človek. Poleg navedenega reševanja živali obstajajo tudi nacionalne pobude za reševanje živali. Po vsej Nemčiji obstaja zemljevid »Drohnen.de«, ki ga lahko uporabljajo vsi piloti letalnikov za reševanje. Enak pristop reševanja poteka v Avstriji in Švici. V gimnaziji Lemgoer v Severnem Porenju – Vestfalija so dijaki pričeli s projektom »Save he Kitz«. Izo-

braževanje in vzgoja mlajših oseb prispevata k nadaljnjemu učinkovitemu reševanju in varovanju prostoživečih živali.

Predstavitev reševanja prostoživečih živali na Tirolskem

Da bi rešili čim več živali pred košnjo, obstajajo različne metode. Iskalni poleti z brezpilotnim letalom kot tudi uporaba tehničnih naprav za straženje in preprečevanje približevanju travniku med košnjo so se izkazali za zelo uspešne. Vse sisteme podpira država na Tirolskem z 10.000 € (Slika 5).

Financirajo se skupine pilotov letalnikov, ki so registrirani na platformi »www.rehkitzrettung.at«. Znesek subvencije je odvisen od števila iskanj ali območja, preiskanega na reševanju. Naloge se financirajo v treh kategorijah:

- majhna površina (< 10 ha) s 40 €,
- srednje velika površina (10–20 ha) s 70 €,
- velika površina (od 20 ha) s 120 € na eno iskanje.

Predpogoj za sodelovanje je, da piloti ponudijo reševanje brezplačno, imajo svoje prebivališče na Tirolskem in da reševanje poteka na Tirolskem.

Slika 5: Letalnik pred pregledom košne površine (vir: rehkitzrettung.at)

Na Tirolskem spodbujajo tudi nakup opreme za straženje v času košnje in reševanja živali na travniku. Vsaka naprava je financirana s 50 € na vsako zastraševalno ali odvrtačno napravo. Mogoče je naročiti največ dve napravi za kmetijo, ki je na lovskem območju.

Prof. dr. Rajko Bernik,
Biotehniška fakulteta Ljubljana,
Oddelek za agronomijo

John Deere: Vaš ključ do pametnega kmetovanja

Uradni zastopnik znamke John Deere v Sloveniji

080 40 49

MEGATRADE d.o.o.
info@megatrade.si
www.megatrade.si

PE ŠENČUR:
Kranjska cesta 35,
4208 Šenčur

PE MARIBOR:
Avtomobilska ulica 15,
2000 Maribor

JOHN DEERE UTIRA POT V PAMETNO KMETIJSTVO

Kmetijski sektor se ne le neprestano razvija, temveč v kmetijsko mehanizacijo tudi aktivno vpeljuje koristi digitalizacije. Z vključevanjem naprednih tehnologij, kot so pametni prikazovalniki in operativni centri za nadzor traktorja in priključkov ter samega dela na polju, John Deere predstavlja vodilno znamko na področju razvoja pametnega kmetijstva. Rezultat tega je bolj učinkovito, produktivno, trajnostno in precizno kmetovanje.

Pametni prikazovalniki: pogled v prihodnost kmetijstva

Pametni prikazovalniki, integrirani v traktorje, kmetom omogočajo natančen in celovit vpogled v podatke o mehanizaciji in operacijah. Nudijo sprotno sledenje delovanja strojev, analizo podatkov ter s tem lažje upravljanje stroškov in večjo donosnost.

CommandCenter 4. generacije je standardni prikazovalnik za vse traktorje John Deere serij od 6R do 9R, ki vključuje zaslon na dotik v velikosti 21,3 cm, 24,4 cm ali 26 cm. Omogoča daljinski dostop do prikazovalnika za podporo na daljavo z enim klikom, brezžični prenos podatkov pa omogoča izmenjavo podatkov s središčem John Deere Operations Center™.

Operativno središče John Deere Operations Center™: povezovanje terena s pametno tehnologijo

Z operativnim središčem prek uporabe aplikacije s katere koli pametne naprave lahko v realnem času spremljate točne lokacije ter stanje strojev in opravil. Z znatno manj truda boste tako na tekočem z vsemi opravili, kar omogoča hitrejša in enostavnejša odločanja. Velika prednost operativnega središča je tudi možnost deljenja opravil s strankami za večji pregled nad delom, to pa pomeni prihranek časa in s tem večjo učinkovitost poslovanja.

Tehnologija preciznega kmetijstva za višji donos, boljše finančno upravljanje in bolj trajnostno kmetovanje

John Deere tehnologija preciznega kmetovanja Precision Ag združuje tri specifična področja: rešitve vodenja, sisteme avtomatizacije in precizno kmetovanje. Tehnologija AutoTrac™ delo na polju poenostavi s samodejnim vodenjem brez prekrivanja in vrzeli v obdelani površini, sistem avtomatizacije obračanja AutoTrac™ pa omogoča prostoročno vodenje za natančne zavoje na robu polja. AutoPath nudi natančen nadzor nad vrstami poljščin, zahvaljujoč nadzoru sekcij (Section Control) pa imate z uporabo podatkov mapiranja polj vrhunski nadzor nad natančnim vnosom semen, gnojil in škropiv.

S preprečevanjem prekomerne setve, gnojenja in škropljenja vam nadzor sekcij John Deere pomaga ustvarjati kar najboljše pogoje za rast vaših poljščin. S tem boste pri delu na polju porabili točno želeno količino gnojila, semen in zaščitnih sredstev – tam, kjer je to potrebno. Odslej bo vaše kmetovanje ne le enostavnejše, temveč tudi bolj natančno in stroškovno učinkovito.

MEGATRADE, d. o. o.

Darilni PAKETI

OVENSKO. DOM.

Paket *mesni*

- ✓ domači poltrdi dimljen sir
- ✓ domača prekajena zaseka
- ✓ domača suha klobasa

Paket *domači*

- ✓ domača salama
- ✓ domači polpekoči ajvar
- ✓ domači poltrdi sir

Paket *slani*

- ✓ domači poltrdi sir s česnom
- ✓ domače slane palčke
- ✓ namaz iz bučnih semen Polonca

Paket *sladki*

- ✓ čilimeđica
- ✓ piškoti domači prijatelj
- ✓ mleto pražena kava

Paket *za zdravje*

- ✓ cvetni prah in ingver z medom Polonca
- ✓ jabolčna moč s cimetom
- ✓ zeliščni čaj

Paketi so na voljo v Sloginih poslovalnicah in v Slogini potujoči trgovini: tel.št.: 031 216 269
Sprejemamo tudi naročila za darilne pakete: tel.št.: 031 731 232 | e-mail: trgovina.kranj@sloga.si

PONUDBA DOSEVKOV

Strokovno svetovanje:

Prekmurje: Andrej Serdt (051 377 722), Jože Horvat (051 646 856)
Štajerska: Anita Inkret (051 271 712), Srečko Godec (051 629 049)
Gorenjska, Dolenjska in osrednja Slovenija:
Ana Šifrer (030 211 451), Špela Roblek Jelenc (041 686 791)

Oddelek za agronomijo

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za kmetištvo
Jamnikarjeva 103
SI-1000 Ljubljana
Tel. 01 320 32 59

Doktorski program
Bioscienci

Magistralni študij
Hortikultura

Magistralni študij
Agronomija

Univerzitetni študij
Kmetijstvo - Agronomija

Visokoskolski strokovni študij
Kmetijstvo - Agronomija in hortikultura

<http://www.bf.uni-lj.si/sl/organiziranost/agronomija/>

Izobražujemo strokovnjake, ki razumejo interdisciplinarno naravo agronomске stroke, obvladajo osnovne raziskovalne metode naravoslovja, tehnologije, ekonomije in družboslovja in jih znajo uporabiti pri upravljanju in udelejanju trajnostnega, zelenega in digitaliziranega kmetijstva s poudarkom na pridelavi varne hrane, pridobivanju zelene energije in preudarni porabi energentov ter obranjanju biodiverzitete znotraj kmetijskih sistemov.

VVO
dovoljen

Za žitna polja BREZ ODVEČNIH PLEVELOV Xanadu + Sunda

100 g/ha

1,2 L/ha

Kombinacija zatira ŠIROKOLISTNE in OZKOLISTNE PLEVELE.

Za optimalno delovanje
herbicida dodajte
močilo Trend (0,3 L/ha)

Svetujemo uporabo
fiziološkega aktivatorja
koreninskega sistema -
Tonivit (1 L/ha)